

C O N C E P T

E E N K O S T B A A R G O E D

Kunst heeft altijd een verleden nodig;
kunst wordt pas op grond van het verleden gemeengoed.
Alleen het verleden maakt kunst
tot beschaving en pas dan wordt ze door allen
voor vol aangezien

Wanneer het kunstwerk als zodanig dan eenmaal erkend is,
worden er alleen de beste eigenschappen
aan toegekend die mensen maar kunnen bedenken
Ongeacht hoe kritisch het door de tijdgenoten
is ontvangen

Markus Lüpertz

kunstschilder,
dichter,
ereid van de
Koninklijke
Academie van
Beeldende Kunsten

Uit: 'Een Week'

*een uitgave van de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten
Den Haag, 1995*

BOEKMAN*stichting*

Studiecentrum voor kunst, cultuur en beleid



Herengracht 415
1017 BP Amsterdam
telefoon bibliotheek 020-624 37 39

De uitleentermijn bedraagt 4 weken. Mits tijdig aangevraagd
is verlenging met 4 weken mogelijk, tenzij de publikatie
inmiddels is gereserveerd.

De uitleentermijn is verstreken op:

= 0 ACC. 1397 04 DEC. 1998		
-------------------------------	--	--

: (060.51) : 352 : 008 : 7/8 : (492.611) : = 10 :

"1997 - 2000" :

97-100

Boekmansichting - Bibliotheek,
Herengracht 415
1017 BP Amsterdam
Tel. 6243739

INHOUDSOPGAVE

1. *Inleiding*

- 1.1 vooraf
- 1.2 algemeen kader

2. *Sterren aan het firmament*

- 2.0 terugblik
- 2.1 sterke troeven
- 2.2 concentratie binnenstad
- 2.3 concentratie op thema's
- 2.4 sturing op hoofdlijnen
- 2.5 beter gebruik bestaande accommodaties
- 2.6 ruimte voor ontwikkeling en vernieuwing
- 2.7 conclusies

3. *Herijking kunstbeleid*

- 3.1 culturele identiteit stad Den Haag
- 3.2 planperiode: vier jaar zekerheid
- 3.3 beleidsuitgangspunten
 - 3.3.1 algemeen
 - 3.3.2 uitgangspunten bezien
 - 3.3.3 sterke troeve
 - 3.3.4 conclusies

4. *Beleidsaccenten*

- 4.1 algemeen
- 4.2 publieksbereik en inkomstenverhoging
- 4.3 cultuur en economie
- 4.4 kunsteducatie
- 4.5 integratie migrantenkunst
- 4.6 accommodaties
- 4.7 flexibele middelen
- 4.8 zomerbespeeling

bladzijde

2

2

3

5

5

5

5

6

6

6

7

7

8

8

8

9

9

9

9

10

11

12

12

12

12

13

14

15

16

17

18

5. Budgettoewijzing per instelling	19
5.0 algemeen	19
5.1 Centrum voor Amateurkunst	20
5.2 Haags Gemeentearchief	21
5.3 Literair Theater Branoul	21
5.4 Jan Campertstichting	22
5.5 Diligentia	22
5.6 PePijn	23
5.7 Filmstad	23
5.8 Haags Gemeentemuseum	24
5.9 Grafische Werkplaats	24
5.10 Nitsanim	25
5.11 Stichting Oude Muziek en Theater	25
5.12 Phoenix	25
5.13 Pierrot	26
5.14 Haags Uit Festival	26
5.15 Pulchri Studio	27
5.16 De Regentes	27
5.17 SLAG	28
5.18 Volksbuurtmuseum	28
5.19 Johan Wagenaarstichting	29
5.20 Zeebelt	29
5.21 Adama Zijlstra/Scheveningen Int. Muziek Concours	30
5.22 Crossing Border Festival	30
5.23 Residentie Orkest	31
5.24 Haags Filmhuis	32
5.25 Toneelgroep De Appel	32
5.26 Artoteek	33
5.27 Prinses Christina Concours	33
5.28 De Haagse lente	33
5.29 Theater aan het Spui	34
5.30 Djazzex	34
5.31 Openluchttheater Zuiderpark	35
5.32 Paard	35
5.33 Rabarber	36
5.34 Stella Den Haag	37
5.35 Beeldende Kunst	37
5.35.1 Algemeen	37
5.35.2 Stroom/hcbk	38
5.35.3 Artoteek	39
5.35.4 De Vrije Academie	40

5.35.5 De Grafische Werkplaats	41
5.36 Uitpost Haaglanden	43
5.37 World Wide Video Centre	44
5.38 Koorenhuis	45
5.39 Haagsch Pop Centrum	46
5.40 Holland Dance Festival	46
5.41 Haags Historisch Museum	46
5.42 Korzo	47
5.43 Het Nationale Toneel	48
5.44 North Sea Jazz Festival	48
5.45 Haags Orgel Kontakt	49
5.46 Internationale Affiche Galerij	49
5.47 AT&T Danstheater	49
5.48 Koninklijke Schouwburg	50
5.49 Nederlands Dans Theater	50
5.50 Geschiedkundige Vereniging Die Haghe	51
5.51 Kunst in de Openbare Ruimte	51
5.52 Vrije Academie	51
5.53 Museon	52
5.54 Briza	52
5.55 Jazz Concerten in Den Haag	52
6. Financiële paragraaf en besluit	54

EEN KOSTBAAR GOED

Raadsvoorstel Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur 1997 - 2000

1. Inleiding

1.1 vooraf

Kunst en cultuur is voor de mens en de samenleving als geheel een kostbaar goed.

De overheid heeft een belangrijke taak als hoeder van het cultureel erfgoed. Ons cultureel erfgoed van boek tot gebouw moet worden beschermd en de basis vormen voor nieuwe generaties om verder op te bouwen. Een klimaat van respect en waardigheid voor wat door de eeuwen heen is verworven is onontbeerlijk. Al bijna 750 jaar geven de Hagenaars vorm aan hun stad. In 1998 zal dit feit worden gevierd vanuit het besef dat onze identiteit mede wordt ontleend aan wat in de vele achter ons liggende jaren tot stand werd gebracht.

Bijna 750 jaar is er gedicht, gesproken, geschreven, geschilderd, gebouwd, is gecreëerd.

Het culturele erfgoed voor allen toegankelijk en overdraagbaar te maken vergt een niet aflatende inspanning van de overheid, opdat iedere nieuwe generatie ons culturele erfgoed zal koesteren en hieraan nieuwe uitingen zal toevoegen. Teneinde dit laatste mogelijk te maken dient de overheid oog te hebben voor vernieuwing en bij te dragen aan een klimaat waarin kwetsbare kunstvormen kunnen gedijen.

Het is niet de overheid die de inhoud van de kunst bepaalt. Dat is voorbehouden aan de kunstenaars. De beoordeling van de artistieke waarde van de kunst wordt overgelaten aan deskundigen. Dit laat onverlet dat het de overheid is die uiteindelijk de afweging moet maken over het totale kunstaanbod in relatie tot de besteding van de beschikbare middelen.

De realiteit leert dat de vraag naar overheidsfinanciering de beschikbare middelen overtreft. De overheid zal in een openbare afweging langs de weg van democratische besluitvorming tot keuzes moeten komen en aangeven welke activiteiten in aanmerking komen voor overheidssteun. In dit Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur 1997-2000 wordt hiertoe een voorstel gedaan.

Dit plan beoogt niet een totaalbeeld te geven van wat Den Haag op het terrein van kunst en cultuur te bieden heeft. Het culturele klimaat in onze stad wordt mede bepaald door de activiteiten van kunstinstellingen, organisaties, manifestaties en evenementen, die door derden worden gefinancierd.

Daar waar gesproken wordt over de overheid, wordt bedoeld de gemeentelijke en de rijksoverheid. Op het beleidsterrein kunst en cultuur wordt op onderdelen gezamenlijk opgetrokken. Per onderdeel wordt dit zichtbaar gemaakt.

Met het Meerjarenbeleidsplan Cultuur 1994 t/m 1996 ("Sterren aan het Firmament") is de overgang gemaakt van een jaarlijks door de gemeenteraad geformuleerd en vastgesteld gemeentelijk kunstbeleid naar een meerjarige visie. Met ingang van het komende Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur zal voor het eerst voor een vierjarige periode (1997-2000) het gemeentelijk kunstbeleid worden vastgelegd.

De planprocedure van het ministerie van OCW en die van de gemeente is hiermee gelijk getrokken.

1.2 algemeen kader

Zoals bekend maakt de gemeente Den Haag in financieel opzicht een moeilijke periode door. De sector kunst en cultuur vormt daarop geen uitzondering.

Met het voorliggende Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur 1997-2000 wordt een aantal wijzigingen in financiële zin voorgesteld. Niet vanwege de noodzaak tot verdere bezuinigingen maar om te komen tot een versterking van de infrastructuur op het gebied van kunst en cultuur in Den Haag. Het financiële kader voor dit plan wordt gevormd door de begroting Kunst en Cultuur 1997 waarin de Raadsbesluiten in het kader van de Winternota 1995 en 1996 zijn verwerkt, alsmede het Raadsbesluit 48 "Aanpak Financiële Problematiek DKC".

De beleidslijnen en de wijzigingsvoorstellen zijn in hoofdzaak gebaseerd op het advies van de adviescommissie, onder voorzitterschap van de heer C. Alphenaar¹. Naar aanleiding van de 'Adviesaanvraag Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur 1997 t/m 2000' en de door de instellingen ingediende plannen heeft deze adviescommissie het advies 'Vlaggeschip in Nood' opgesteld. Wij menen dat de adviescommissie zich op een goede manier van een even ingewikkelde als ondankbare taak heeft gekweten. De praktijk van de kunstadvisering in Nederland laat zien dat commissies of raden voor kunst in de ogen van betrokkenen en burgers werk afleveren dat zelden de toets der kritiek kan doorstaan. "De commissie weet niet waar zij over spreekt want ze is nooit komen kijken"; de commissie heeft het blijkbaar niet willen begrijpen". Ook in het geval van het 'Vlaggeschip'-advies zijn dit gesignaleerde verwijten.

Ondanks de misschien aanvechtbare standpunten - maar daar hoeft een onafhankelijke commissie van deskundigen zich niet bepaald voor te schamen - zijn wij van mening dat het advies een goede basis biedt voor het opstellen van het Meerjarenbeleidsplan Kunst- en Cultuur 1997-2000 voor de stad Den Haag.

Dat was de uitdaging voor de adviescommissie en dat is de uitdaging voor ons en de gemeenteraad: hoe kan de Haagse cultuur door het dal geloodst en voor de langere termijn weerbaar, interessant, boeiend en attractief gehouden c.q. gemaakt worden.

Wij zijn van mening dat voor een kwalitatief goed, divers en voor een groot publiek bereikbaar kunstaanbod, actief overheidsoptreden - financieel en beleidsmatig - noodzakelijk blijft. Echter, meer dan tot nu toe zullen kunstinstellingen ook andere strategische en financiële partners moeten zoeken. Hoewel wij ervan overtuigd zijn dat met veel inspanningen de stad Den Haag uit het dal zal kunnen komen, is het voor de artistieke planning en de bedrijfsvoering van instellingen van belang om niet louter van de overheid afhankelijk te zijn. Waar mogelijk zullen wij de instellingen stimuleren om samenwerkingsverbanden met derden aan te gaan. Dat kunnen collega-kunstinstellingen zijn maar ook commerciële partners in het bedrijfsleven. Een voorbeeld hiervan is de inzet om te komen tot de 'Ontwikkelingsstrategie Cultuur en Toerisme'.

Wij stellen uw raad voor om de in dit meerjarenplan uitgewerkte beleidslijnen als uitgangspunt te kiezen voor het beleid voor de komende 4 jaren. Nogmaals zij hierbij genoemd dat deze basis voor een belangrijk deel gelegd is door het advies van de adviescommissie.

¹. Deze adviescommissie van externe deskundigen bestaat uit de volgende leden: Mevrouw A. Schermel en de heren C. Alphenaar (voorzitter), J. Baart, C. de Bondt, M. Carpentier Alting, P. Cleveringa en H. van Dael. Verder te noemen 'de adviescommissie'.

Met de adviescommissie zijn wij van mening dat de kwaliteit van de Haagse cultuur zonder meer de benaming 'Vlaggeschip' verdient. Zonder de financiële noden te ontkennen of te bagatelliseren zijn wij ervan overtuigd dat met de vaststelling van het voorliggende plan het vlaggeschip op koers ligt.

2. Sterren aan het Firmament

2.0 Terugblik

Met het beleidsplan cultuur 1994-1996 "Sterren aan het Firmament" werd een meerjarige gemeentelijke beleidslijn voor de kunst en cultuur uitgezet.

Het door de gemeenteraad aangenomen raadsvoorstel (rv.377, 1993) bevatte een zestal beleidslijnen:

1. Concentratie op sterke troeven
2. Concentratie op de binnenstad
3. Concentratie op thema's
 - a. publieksbereik
 - b. kunst en onderwijs
 - c. integratie migrantenkunst
 - d. internationalisering
4. Sturing op hoofdlijnen
5. Beter gebruik bestaande accommodaties
6. Ruimte voor ontwikkeling en vernieuwing.

2.1 Sterke Troeven

Met de lijst van sterke troeven in 'Sterren' werd voor het eerst een limitatieve opsomming gegeven van instellingen die voor de culturele infrastructuur in Den Haag en de uitstraling van de cultuur buiten Den Haag van groot belang werden geacht.

Gezien de lengte van de lijst was op voorhand duidelijk dat de instrumentele waarde ervan - bijvoorbeeld bij het bepalen van financiële prioriteiten c.q. posterioriteiten - niet overschat zou moeten worden. Overigens is de lijst mede bepalend geweest bij de vaststelling van de prioriteiten bij de oud-voor-nieuw-operatie in het kader van de 'Sterren'.

De omvang van de gemeentelijke financiële problemen en de als gevolg daarvan ingezette bezuinigingstrajecten hebben ertoe geleid dat ook op de lijst voorkomende instellingen object van bezuinigingen zijn geweest.

2.2 Concentratie binnenstad

Bij de doelstellingen 'optimaliseren randvoorwaarden voor het functioneren van kunstinstellingen' versus 'stedebouwkundige planning' ligt in het kunstbeleid het primaat bij de eerste doelstelling. Gelukkig heeft echter de aandacht voor stedebouwkundige ontwikkelingen ertoe geleid dat beide doelstellingen konden worden gerealiseerd en dat beide werden versterkt. Een voorbeeld daarvan is en blijft de ontwikkeling rond het Spuiplein. De concentratie van culturele activiteiten met horeca en het stadhuis/bibliotheek-complex maken dit gebied uniek. Ook na de realisatie van de hardware heeft ook de software de aandacht behouden (vgl. bijv. stimulering culturele activiteiten in het Atrium en op het Spuiplein). Naar analogie met punt 1. kan gesteld worden dat activiteiten buiten de binnenstad niet noodzakelijkerwijs onderbedeeld worden of minder interessant zijn. Het blijft echter noodzakelijk om permanent aandacht te schenken aan een zo hoog mogelijk rendement van de instellingen in de binnenstad: in hun onderlinge relatie en in relatie met andere voorzieningen gericht op uitgaan en toerisme.

2.3 Concentratie op thema's

Het publieksbereik, kunst en onderwijs of meer in het algemeen de kunsteducatie en de integratie van de migrantenkunst hebben de afgelopen jaren beleidsmatig de nodige aandacht gekregen.

De aandacht voor de Uitpost Haaglanden en de Ontwikkelingsstrategie Cultuur en Toerisme zijn daarvan voorbeelden. Wij komen daar later op terug.

De kunsteducatie is een onderwerp dat bij de vormgeving van het kunstbeleid, lokaal en landelijk, sterk in de belangstelling staat. Wij menen dat wij met de 'Sterren' een aantal zaken in gang hebben gezet. De inventarisatie onder kunstinstellingen voor wat betreft de aandacht voor de kunsteducatie, heeft aangetoond dat het een beleidsdoelstelling is die door het veld serieus in de praktijk wordt gebracht.

Met de uitkomsten van de debat-serie over de migrantenkunst menen wij te kunnen komen tot een aantal beleidsimpulsen op dit terrein die op een draagvlak in het veld kunnen rekenen (zie par. 4.5).

Op het terrein van de **internationalisering** is beleidsmatig gezien geen speciale inspanning gepleegd. Dat neemt echter niet weg dat op instellingsniveau de laatste jaren een aantal interessante ontwikkelingen te zien is geweest: de toernees en internationale co-producties van het Nederlands Dans Theater, Holland Dance Festival en Stella Den Haag; de internationale programmering en uitstraling van het Crossing Border Festival; de activiteiten in het kader van de Internationale Voorleesdag en met name de positie van de KS in het internationale netwerk; het festival 'Seabreeze in Warsaw /Zeewind in Warschau', de gezamenlijke presentatie van een aantal Haagse kunstinstellingen in het kader van de stedenband Den Haag/Warschau.

Het zijn alle voorbeelden van een aanpak die in onze ogen sterk de voorkeur heeft: samenwerking op instellingsniveau met hooguit een stimulerende rol voor het stadsbestuur c.q. stadsbesturen.

2.4 Sturing op hoofdlijnen

Ten aanzien van de beleidsdoelstelling 'Sturen op hoofdlijnen' kan gesteld worden dat de verzelfstandiging van de sectoren binnen de Dienst Kunst en Cultuur veel aandacht heeft gekregen en nog heeft. Medio 1996 worden de resultaten verwacht van de projectgroep die onder leiding staat van de gemeentesecretaris.

2.5 Beter gebruik bestaande accommodaties

Achterliggende gedachte bij de doelstelling 'Beter gebruik van bestaande accommodaties' was dat in de planperiode de aandacht zou verschuiven van de gebouwen (nieuwbouw/renovatie) naar de programmering. Hoewel dat laatste zeker ook is gebeurd moet toch geconcludeerd worden dat ook in de afgelopen periode de aandacht voor de infrastructuur is voortgezet waarbij tevens een aantal inspanningen buiten bezwaar van de gemeentelijke begroting is/wordt gerealiseerd:

realisering verbouwing Diligentia;
realisering verbouwing Dr. A. Philipszaal;
start restauratie Haags Gemeentemuseum;
realisering nieuwbouw Museum Beelden aan Zee;
realisering nieuwbouw VSB Circustheater;
start nieuwbouw Arena bij het NCG tbv North Sea Jazz Festival;
realisering Kinderboekenmuseum binnen het Letterkundig Museum.

2.6 Ruimte voor ontwikkeling en vernieuwing

Met de 'Sterren' werd de lijn om flexibiliteit binnen de begroting kunst en cultuur in te bouwen, voortgezet. Nieuw was het budget voor zogenaamde starters, nieuwe initiatieven die voor een aantal financieel ondersteund zouden worden. Volledigheidshalve moet hierbij opgemerkt worden dat het uiteindelijk beschikbare budget van f 15.000,- niet echt substantieel genoemd kan worden.

Eveneens nieuw was het budget voor projecten op het gebied van kunsteducatie ad f 100.000,00. Het bedrag is toegevoegd aan het budget culturele projecten en wordt halfjaarlijks toebedeeld na advisering door de commissie culturele projecten.

In de loop van de afgelopen planperiode is het budget voor programmering toegenomen naar het niveau van f 975.000 gulden.

2.7 Conclusie ten aanzien van 'Sterren'

Op basis van de gang van zaken van de afgelopen jaren is de conclusie gewettigd dat het zinnig is gebleken voor de middellange termijn een beleidsvisie te ontwikkelen en deze vast te leggen in een lokaal Beleidsplan Kunst en Cultuur. Het is naar onze mening de beste manier om op consistente wijze en met de meeste kans op continuïteit van bestuur een beleid vorm te geven en in de praktijk te brengen. Met uw besluit inzake de 'Sterren aan het Firmament' is de nodige zwaarte verkregen waarmee de ingezette koers in discussies binnen de kunstensector, in intergemeentelijke overleggen en in gesprekken met andere overheden overeind gehouden is.

Het is dan ook niet verwonderlijk dat u bij de vaststelling van de 'Adviesaanvraag inzake het Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur 1997-2000' het Sterren-beleid als uitgangspunt heeft willen hanteren.

In het volgende hoofdstuk komen de beleidslijnen waartoe de adviescommissie heeft geadviseerd aan de orde. Dit hoofdstuk mondt uit in de formulering van de algemene beleidsuitgangspunten voor de komende planperiode.

3. Herijking kunstbeleid

3.1 Culturele identiteit stad Den Haag

De adviescommissie noemt Den Haag "een bijzonder mooie en interessante stad, met een grote culturele potentie". Voorts wordt gememoreerd dat "Den Haag beschikt over een grote verscheidenheid aan kunstinstellingen en kunstuitingen van hoge kwaliteit". En tenslotte dat "de stad een sterke culturele identiteit heeft ontwikkeld en daarmee landelijk - en in sommige opzichten zelfs internationaal - een belangrijke en centrale positie inneemt."

Ons oordeel verschilt hierin niet van de zienswijze van de commissie. Er is voor ons alle reden om op dit onderdeel expliciet een standpunt te uiten omdat door de adviescommissie vraagtekens worden gezet bij de mate waarin het gemeentebestuur zich van deze kracht van de stad Den Haag bewust is. Nadrukkelijk wordt dit in verband gebracht met de bezuinigingsrondes van de afgelopen jaren. Het bewandelen van dun ijs noemt de commissie dit. De adviescommissie stelt dat het eigenlijk niet verder meer kan op dit financiële niveau, althans niet met de ambities die een grote (cultuur)stad passen.

Wij delen de zorgen van de commissie. Wij hechten eraan te vermelden dat de bezuinigingsrondes niet voortkomen uit een ongebreidelde bezuinigingsdrift en een gebrek aan betrokkenheid of zorg voor de cultuur, maar het resultaat zijn van een bestuurlijk breed gedragen opvatting dat er geen andere weg is om te komen tot een gezondmaking van de gemeentebegroting. Zonder overdrijving kunnen de bezuinigingsoperaties pijnlijk genoemd worden. Overigens niet alleen binnen de sector cultuur. De financiële problemen waarvoor de gemeente zich gesteld ziet zijn dan ook niet gering. Onze inzet is erop gericht om ook op het terrein van de kunst en cultuur de huidige moeilijke tijden zo goed mogelijk door te komen en zoveel als mogelijk onomkeerbare processen in negatieve zin te voorkomen.

Aan de andere kant, wij vermeldden het reeds in de inleiding, is onze inzet erop gericht de weerbaarheid van de cultuursector te vergroten.

Wij zijn het oneens met de opvatting van de adviescommissie als zou het gemeentebestuur onvoldoende doordrongen zijn van de grote economische spin-off van het culturele produkt. Wij zijn van mening dat alles in het werk gesteld moet worden om de marktpositie van de Haagse cultuur te versterken: in de stad en in de regio maar ook nationaal en internationaal. De eerder genoemde Ontwikkelingsstrategie Cultuur en Toerisme en de gewenste bundeling van krachten van Uitpost Haaglanden en SPDH zijn voorbeelden van dit beleid. Een beleid dat een versterking van de kunst op de langere termijn beoogt uitgaande van de intrinsieke waarde van de kunst en de kracht van het bestaande kunst- en cultuuraanbod.

3.2 planperiode: vier jaar zekerheid

De adviescommissie breekt een lans voor de opvatting om met de systematiek van 4 jarige planperiodes meerjarige zekerheid met betrekking tot de aan de instellingen toegewezen budgetten te introduceren.

Deze wens wordt gemotiveerd onder verwijzing naar de bezuinigingsrondes - zowel in de subsidiesfeer als bij de sectoren van de Dienst Kunst en Cultuur - van de afgelopen jaren.

Wij zijn ontvankelijk voor de argumentatie van de adviescommissie.

Om die reden heeft de wethouder van Financiën en Cultuur aan de gemeentelijke inspecteur Productsubsiëring over dit onderwerp advies gevraagd. Zijn advies d.d. 13 mei 1996 is als bijlage bij dit raadsvoorstel gevoegd. Samenvattend luidt zijn conclusie dat het gewenst is in de

komende meerjarenplanperiode de subsidies aan culturele instellingen, gegeven de noodzaak van meerjarige programmeringsafspraken, in beginsel voor vier jaar te verlenen. Daarbij dient (vanzelfsprekend) het voorbehoud te worden gemaakt dat de raad bij de vaststelling van jaarbegrotingen de nodige middelen toestaat. Voorts lijkt het wenselijk het voorbehoud te maken dat indien majeure inhoudelijke of financiële ontwikkelingen zulks noodzakelijk maken, het subsidiebedrag met een vooraf aangegeven percentage kan worden verminderd.

Daartoe zal de huidige verordening op een aantal onderdelen moeten worden aangepast.

Wij delen in beginsel de opvatting van de Inspectie dat het wenselijk is om in de te hanteren subsidiesystematiek één lijn te trekken met de systematiek van de rijksoverheid. Met een vierjarige toekenning zou dat het geval zijn. Daarnaast is op dit moment een traject van verzelfstandiging van de gemeentelijke kunstinstellingen in gang gezet waarbij ook het aspect van de meerjarige, financiële zekerheid aan de orde is.

Hieraan voegen wij toe dat een dergelijke systematiek voor andere gemeentelijke beleidsterreinen in de subsidiesfeer ook een goede optie zou kunnen zijn.

Om die reden zullen wij in een later stadium, zo mogelijk in het kader van de begrotingsbehandeling 1997, een voorstel aan u voorleggen waarin een dergelijke werkwijze in een breder kader wordt geplaatst (gemeentelijke sturingsmogelijkheden, overgang naar een nieuwe zittingsperiode gemeenteraad, juridische implicaties en andere beleidsterreinen).

3.3 beleidsuitgangspunten

3.3.1 algemeen

De adviescommissie heeft in haar advies een aantal beleidsuitgangspunten geformuleerd. Hieraan zijn de beleidsplannen van de instellingen getoetst waarna de commissie het advies over prioriteiten en posterioriteiten heeft geformuleerd.

De uitgangspunten zijn:

1. Functioneren van het bestaande krijgt prioriteit boven het beginnen aan iets nieuws;
2. Het ondersteunen van kunsthoudelijke activiteiten heeft prioriteit boven het ondersteunen van overhead;
3. Ontwikkeling en vernieuwing moeten op projectbasis ruimere mogelijkheden krijgen;
4. De stad moet beschikken over een pakket basisvoorzieningen;
5. Er is een - beperkt - aantal sterke troeven dat de mogelijkheden moet krijgen zich te ontplooiën.

In het algemeen zijn wij van mening dat de adviescommissie hiermee een werkbaar beleidskader heeft opgesteld. In een aantal opzichten betreft het een nuancering en aanscherping van de beleidsuitgangspunten zoals deze met de "Sterren" zijn geformuleerd.

3.3.2 de uitgangspunten bezien

Hoewel in andere bewoordingen, wordt met de uitgangspunten 1, 3 en 5 voortgeborduurd op de 'Sterren'. Een beleid van concentratie: niet meer de volle breedte als doelstelling maar versterking van de bestaande kwaliteit en tegelijkertijd het op projectbasis scheppen van ruimte voor ontwikkeling en vernieuwing.

Beleidsuitgangspunt 2 - waarbij de voorkeur voor de kunsthoudelijke activiteiten boven overhead wordt uitgesproken- onderschrijven wij. Tegelijkertijd merken wij op dat veel kunst slechts tot

stand kan komen door een deel van de middelen aan overhead te besteden. In die zin behoeft het uitgangspunt enige nuancering hetgeen de bruikbaarheid als selectie criterium geringer maakt.

Nieuw in dit kader is de beschrijving van een *minimumpakket aan culturele basisvoorzieningen* in Den Haag. Uitgangspunt bij de adviescommissie lijkt te zijn geweest de huidige situatie in Den Haag op cultureel gebied. Enerzijds is een exacte beschrijving van voorzieningen gegeven, anderzijds kon een zekere mate van grofmazigheid niet worden voorkomen ("musea voor verschillende vormen van cultuurbezit"; "festivals op diverse terreinen").

Het overzicht maakt naar ons idee helder dat het huidige aanbod van voorzieningen op het gebied van kunst en cultuur de toets der kritiek kan doorstaan.

Vervolgens noemt de adviescommissie een aantal zaken die naar haar idee ontbreekt: een vaudevilletheater (o.a. opera), een volwaardig poppodium, een werkplaats voor de ontwikkeling op verschillende kunstterreinen en een platformfunctie voor samenwerking.

Op het vaudevilletheater komen wij later terug in relatie tot het initiatief 'Opera aan het Spui'. Het poppodium komt aan de orde bij het advies over het Paard.

Ten aanzien van de werkplaats merken wij op dat er een aantal voorzieningen en initiatieven is dat zich op het genoemde terrein beweegt: de kunstvakopleidingen verenigd in de Hogeschool voor de Kunsten (Koninklijke Academie voor Beeldende Kunsten en het Koninklijk Conservatorium) vervullen voor een deel deze functie. Deels werken deze instituten samen met Haagse instellingen zoals Korzo en Zeebelt.

Met name deze twee instellingen hebben voor een deel de genoemde taak op zich genomen.

Binnen Korzo is het produktiehuis voor de dans gevestigd (door het rijk gesubsidieerd), waarbij het grote voordeel bestaat dat het produktiehuis aan de reguliere programmering en het Cadance Festival gekoppeld kan worden.

Ook de Vrije Academie willen wij als werkplaats voor de ontwikkeling op het terrein van de beeldende kunsten niet ongenoemd laten.

Met de adviescommissie hechten wij veel waarde aan samenwerkingsverbanden. In Den Haag is de afgelopen jaren daarin veel veranderd en verbeterd. Het is duidelijk dat inmiddels de kunstinstellingen zelf overtuigd zijn van het nut van samenwerkingsverbanden. Een goed voorbeeld van een nieuw verband is de stichting Directieoverleg Haagse Podia waarin de directies van de Haagse theaters zich verenigd hebben.

Wij zijn het met de adviescommissie eens dat een instituut zoals bijvoorbeeld de Rotterdamse Kunststichting in de huidige omstandigheden in Den Haag geen prioriteit heeft. Het idee om samenwerking te premiëren via het projectenbudget is een interessante gedachte die wij graag meegeven aan de 'Adviescommissie Culturele Projecten'.

3.3.3. Sterke troeven

In de 'Sterren' was de lijst sterke troeven meer een combinatie van een basispakket en een sterke troeven-lijst. Deze lijst is door de adviescommissie aanzienlijk ingeperkt. Vanwege de sterk instrumentele functie die de commissie aan de lijst sterke troeven toekent, is dat begrijpelijk. Binnen de beperkte mogelijkheden tot verschuivingen is het wijs het aantal 'hoe-dan-ook-te-ondersteunen-instellingen' tot een minimum te beperken.

Wij nemen kennis van de lijst zoals door de adviescommissie opgesteld en tevens van de kanttekening van de commissie "Dat een instelling, die in het plan 1993-1996 voorkwam, niet meer op de

lijst staat, betekent overigens niet dat wij de activiteiten van een dergelijke instelling niet waarden'.

Voor wat betreft de financiële prioriteiten en posterioriteiten die de commissie stelt naar aanleiding van het basispakket en de lijst sterke troeven, verwijzen wij naar de instellingswijze behandeling in het tweede deel van dit plan.

3.3.4 Conclusies

In bovenstaand hebben wij de beleidsuitgangspunten van de adviescommissie toegelicht en waar nodig van kanttekeningen voorzien.

Wij menen dat de commissie een bruikbaar beleidsinstrumentarium heeft opgesteld dat als toetsingskader voor de komende jaren dienst kan doen. Wij zijn voorts van mening dat het beleidskader van de adviescommissie geen grote breuk met het verleden inhoudt, maar logisch voortbouwt op wat met 'de Sterren' in gang was gezet.

Tot slot nemen wij het advies van de commissie over om aan de toedeling van de budgetten aan de kunstinstellingen, een betrouwbare zekerheid voor een periode van vier jaar over de hoogte van deze budgetten te koppelen. Wij menen dat het, gezien het specifieke karakter van de beleidsplanning en -praktijk in de cultuursector en gelet op de wens van zowel de overheid als de instellingen om tot een grotere eigen verantwoordelijkheid van de instellingen te komen, gerechtvaardigd is deze 'overeenkomst' met het veld te sluiten.

E R R A T U M

In 'Een kostbaar goed', het meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur 1997-2000 dient op pagina 11 de passage die begint met : "Tot slot.....t/m het veld te sluiten." te vervallen, onder verwijzing naar het gestelde op pagina 8 en 9 onder 3.2 planperiode: vier jaar zekerheid.

4. Beleidsaccenten

4.1 algemeen

In het vorige hoofdstuk bespraken wij de hoofdlijnen van het kunstbeleid zoals voorgesteld door de adviescommissie en de conclusies die wij hieraan verbinden voor het Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur.

Daarnaast heeft de adviescommissie, mede naar aanleiding van de 'Adviesaanvraag Meerjarenbeleidsplan Cultuur 1997-2000' ons van adviezen voorzien voor een aantal beleidsaccenten.

Het gaat hierbij om thema's die de komende jaren extra aandacht verdienen. Het is helder dat de aandacht voor de accenten niet in de plaats komt voor de hoofdlijnen van het beleid. De extra aandacht voor de accenten zal in beginsel van tijdelijke aard kunnen zijn. Niet omdat het thema dan weer uit de mode is, maar omdat de (beleidsmatige) aandacht voor het onderwerp op het gewenste niveau is gebracht.

De thema's die achtereenvolgens in dit hoofdstuk aan de orde komen zijn:

- * Publieksbereik/inkomstenverhoging
- * Cultuur en Economie
- * Kunsteducatie
- * Integratie Migrantenkunst
- * Accommodaties
- * Flexibele middelen
- * Zomerbespeeling

4.2 publieksbereik en inkomstenverhoging

In onze adviesaanvraag hebben wij aangegeven maximalisering van het publieksbereik te beschouwen als de beste mogelijkheid voor kunstinstellingen om meer eigen inkomsten te verwerven.

De adviescommissie ondersteunt dit pleidooi met de uitspraak "dat het instrument van marketing een zinvol instrument kan zijn om het publieksbereik te optimaliseren". Naar ons idee mist het verhaal van de commissie echter de nodige overtuiging en is het verpakt in enigszins cliché-matige kritiek op het gebruik van marketing binnen de kunsten.

Wij zien marketing als een instrument om beleidsdoelstellingen in de praktijk te realiseren. Marketing is geen doel op zich en daarom behandelen wij dit onderwerp in het hoofdstuk 'beleidsaccenten' en niet in het hoofdstuk 'beleidsuitgangspunten'.

Wij zijn van mening dat de kunstwereld nog onvoldoende gebruik maakt van de marketingtechnieken die vandaag de dag beschikbaar zijn. Dat is geen verwijt in de richting van de kunstinstellingen, maar een aansporing om te investeren in marketing hetgeen wij zien als een investering in de toekomst. De resultaten van de opgestelde 'Ontwikkelingsstrategie Cultuur en Toerisme' gaven aan dat het aanbod van kunst en cultuur in Den Haag kwalitatief goed is. Waar het aan schort is de marktpositie. Een belangrijk deel van de aanbevelingen richt zich dan ook op de verbetering van deze positie.

Ook landelijk wordt op dit terrein onderzoek gedaan en beleid geformuleerd. Een voorbeeld daarvan is het zogenaamde Project Proeftuinen. In dit onderzoek is in een aantal steden geëxperimenteerd met een intensieve toepassing van een breed scala van marketingtechnieken in de toneel- en theaterwereld. De resultaten geven aan dat er op het terrein van de toepassing van

marketing binnen de Podiumkunsten nog veel verbeterd kan worden.

Ook binnen andere gebieden van de cultuursector kan extra aandacht voor marketing een nuttig effect hebben.

Wij hebben met instemming kennis genomen van de inzet van de kunstinstellingen om de positie van de Uitpost Haaglanden als instituut voor de gezamenlijke marketing van de kunsten in Den Haag te verstevigen. Ook de laatste ontwikkelingen waarbij sprake is van een samengaan van de Uitpost Haaglanden en de Stichting Promotie Den Haag juichen wij toe. Het is een logische stap in een proces dat erop gericht is om via een moderne en slagvaardige marketingorganisatie publieksgroepen te werven. Met bovengenoemde samenwerking vindt een vervlechting plaats van de marketing gericht op de stedelijke, regionale, nationale en internationale doelgroepen.

Vanuit deze optiek bezien stellen wij u voor de aanbevelingen ten aanzien van de Uitpost Haaglanden niet op te volgen (zie verder deel 2).

4.3 cultuur en economie

De relatie tussen cultuur en economie -de wederzijdse invloed- is in een aantal lagen te onderscheiden:

- de cultuur als sector binnen de stedelijke/regionale economie. Als wij de culturele sector in brede zin beschouwen (gesubsidieerd, ongesubsidieerd, commercieel) gaat het in Den Haag om circa 2.500 arbeidsplaatsen;

- de cultuur als 'mede-vormgever' van de stedelijke samenleving. De culturele activiteiten in een stad hebben een verrijkende en een verlevendige invloed op de samenleving en daarmee ook een positieve invloed op het economisch functioneren.

- bezoekers aan culturele activiteiten zijn mensen die deze activiteiten in veel gevallen gepaard laten gaan met bestedingen die de economie ten goede komen. Uit onderzoek door KPMG in het kader van de Ontwikkelingsstrategie Cultuur en Toerisme is gebleken dat 60% van de binnenlandse cultuurbezoekers dit bezoek combineert met een bezoek aan een café of andere uitgaansgelegenheid. De Haagse bezoeker combineert voor bijna 60% dit bezoek met winkelen.²

Graag verwijzen wij in dit verband naar de Vermeer-tentoonstelling die het Mauritshuis heeft georganiseerd en waarvan duidelijk zichtbaar - en dagelijks waarneembaar - was wat de economische spin-off is van een dergelijke bijzondere culturele gebeurtenis. Tegelijkertijd dienen wij ons te realiseren dat de Vermeer-expositie een uitzonderlijke expositie is met een dito aantrekkingskracht in binnen- en buitenland die slechts zelden voorkomt. Wel is het een voorbeeld hoe, na de ontwikkeling van kunstprodukt vanuit artistieke overwegingen, een uitgekende marketingstrategie en samenwerking met partners in de sfeer van de stedelijke promotie, toerisme en het bedrijfsleven tot een succes kan worden.

Economisch gezien heeft de grote stroom bezoekers uit binnen- en buitenland geleid tot een miljoenenimpuls voor de stedelijke, regionale en nationale economie (exacte cijfers zullen bekend worden na afronding van het onderzoek dat tijdens de Vermeer-tentoonstelling is gehouden). Dat deze tentoonstelling bovendien andere kunstinstellingen geïnspireerd heeft tot activiteiten in de lijn

²KPMG, Eindrapportage Ontwikkelingsstrategie Cultuur en Toerisme, december 1995; een onderzoek in opdracht van de gemeente Den Haag.

van Vermeer -zoals het Haags Historisch Museum, Panorama Mesdag, Meermannano Westreenia-num- is een feit dat vermeldenswaard is.

Met de Ontwikkelingsstrategie Cultuur en Toerisme is een proces in gang gezet waardoor de kunstinstellingen eerder dan tot nu toe de kansen voor samenwerking met het (toeristisch)bedrijfsleven zullen (kunnen) benutten.

De ontwikkeling die in het samenwerkingsverband Statenkwartier in dit opzicht in gang is gezet biedt wat dit betreft perspectief.

De economische factor van cultuur brengt ons ertoe om de samenwerking SPDH en Uitpost -'Cultuurstad Den Haag'- de komende jaren mede vanuit de sector Economie en Marketing (DSO) financieel te ondersteunen. Wij zijn verheugd dat ook het ministerie van Economische Zaken daartoe bereid is en zich voor een periode van 3 jaar wil verbinden om 'Cultuurstad Den Haag' mogelijk te maken.

4.4 kunsteducatie

Aandacht voor kunstzinnige aspecten binnen de opvoeding van kinderen en jongeren en de bevordering van de actieve kunstbeoefening vragen om een beleid op het gebied van de kunsteducatie.

Maatschappelijke ontwikkelingen zijn aanleiding om het thema van de kunsteducatie ook in de komende planperiode de nodige extra aandacht te schenken. In de adviesaanvraag kunstenplan hebben wij een aantal redenen genoemd die deze lijn rechtvaardigt:

- * de toenemende invloed respectievelijk concurrentie van de commerciële media, in het bijzonder televisie en radio;
- * de toename van amusementsprogrammering in de theaters;
- * de import van geluidsdragers die worden geproduceerd door de multinationale geluidsindustrie;
- * onvoldoende gevulde zalen bij enkele kunstdisciplines;
- * vergrijzing van het kunstpubliek.

Blijkens het advies wordt deze lijn ook door de adviescommissie ondersteund. Gelukkig zien wij in het kunstenveld in Den Haag dat de instellingen individueel of in een samenwerkingsverband, al dan niet in overleg met het Koorenhuis, activiteiten op dit terrein ontplooiën. Van de grote instellingen springen de activiteiten van Het Nationale Toneel en van het Residentie Orkest in het oog. Maar ook de gestructureerde samenwerking tussen Stella Den Haag en het Koorenhuis op het gebied van de schoolvoorstellingen, is een voorbeeld van eigentijdse kunsteducatie.

In de lijn van de adviesaanvraag blijven wij van mening dat bijzondere aandacht geboden is voor de kunsteducatie aan jongeren. Het voortgezet onderwijs blijft vooralsnog buiten het gebied van het Koorenhuis. Slechts financiële redenen liggen hieraan ten grondslag. Totdat een situatie ontstaat dat structureel aan deze doelgroep vanuit het Koorenhuis aandacht besteed kan worden, juichen wij projecten als Jongeren cultuurmaand ("Den Haag OKT"), waarin een aantal instellingen samenwerkt, van harte toe. Waar mogelijk zullen wij deze en vergelijkbare initiatieven vanuit het projectenbudget blijven ondersteunen.

Wij hechten groot belang aan de samenhang, afstemming en samenwerking tussen kunsteducatie en de amateurkunst zoals deze door de adviescommissie wordt gesuggereerd. Met name worden genoemd het Koorenhuis, het Centrum voor Amateurkunst en Jeugdtheaterschool Rabarber. Wij zijn een voorstander van het samenbrengen onder één dak van het Centrum voor Amateurkunst en Rabarber. Een voorstel hiertoe zal naar verwachting na de zomer 1996 aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

4.5 integratie migrantenkunst

Terugkijkend op het tot dusverre gevoerde kunstbeleid voor migranten, moeten wij concluderen dat dit beleid helaas niet in alle opzichten de beoogde resultaten heeft opgeleverd.

Om hierin verandering te brengen hebben de wethouders FC en OSW besloten een onderzoek in te stellen naar de wijze waarop kunstuitingen van migranten verder gestimuleerd kunnen worden. Dit heeft geresulteerd in een opdracht aan DeBatterij voor het organiseren van een aantal workshops.

De rapportage van deze workshops heeft u op een eerder moment separaat ontvangen.

Vervolgens treft u de beleidsvoornemens aan voor de komende periode. In deze paragraaf beperken wij ons tot de weergave van de hoofdlijnen van het voorgenomen beleid.

De kunstuitingen van migranten moeten een volwaardige plaats krijgen binnen het Haags culturele leven. Aandacht voor niet-westerse kunst hoort een integraal onderdeel van het Haagse kunstbeleid te zijn. Gelet op de samenstelling van de Haagse bevolking en gelet op het (secundaire) beleidsdoel - de relatieverbetering tussen autochtonen en allochtonen - ligt het voor de hand dat onder 'niet-westers' wordt verstaan 'afkomstig uit landen waaruit de Haagse allochtonen afkomstig zijn'.

Om deze doelstelling te bereiken zal het beleid de komende jaren gericht zijn op het treffen van een aantal concrete maatregelen. De voornaamste daarvan zijn:

1. het creëren van een *concentratiepunt* dwz een werkplaats/studio/ontmoetingsruimte voor alle Haagse migrantenkunst. Een plek waar kunstenaars van verschillende nationaliteiten elkaar ontmoeten, met elkaar en met kunstenaars uit de eigen cultuur kunnen communiceren en onderlinge informatie kan worden uitgewisseld. Wij stellen voor deze functie onder te brengen bij het Volksbuurtmuseum. Dit sluit naadloos aan bij het beleidsprofiel zoals dat voor het Volksbuurtmuseum is ingezet.

Voor de komende drie jaar is voor deze functie f 200.000,00 gereserveerd.

2. het aanstellen van een *kunstscout* voor migrantenkunst in Den Haag, die op talentenjacht gaat, een vraagbaak en aanspreekpunt is. Iemand die de contacten tussen migrantenorganisaties en publiek kan opzetten en onderhouden. Betrokkene moet een zeker mandaat en zeggingskracht hebben, en zou in staat moeten zijn kunstinstellingen te adviseren over het programmeren van nieuwe Haagse migrantenkunst.

Voor deze functie wordt een bedrag van f 125.000,00 gereserveerd. In een later stadium zal in een notitie van de wethouder van Financiën en Cultuur aan de raadscommissie voor Cultuur op de uitvoeringsaspecten worden ingegaan.

3. een samenwerking van de reguliere kunstinstellingen met het Centrum voor Amateurkunst en

het Volksbuurtmuseum. Dit zijn organisaties die vanuit hun doelstelling veel contacten onderhouden en samenwerken met migrantenorganisaties in de stad.

Het totale pakket maatregelen ter bevordering van de migrantenkunst is vervat in een notitie, die binnenkort wordt aangeboden aan de commissies C. en OSWIE. Voor de uitvoering van dit plan is een bedrag nodig van f 705.000,00. Hiervan kan f 575.000,00 worden gedekt uit de begroting Kunst en Cultuur. Voor het resterende bedrag ad f 130.000,00 zal een beroep worden gedaan op middelen uit het budget Multiculturele Stad (MCS). Besluitvorming hierover zal plaatsvinden in het kader van het Bestedingsprogramma MCS 1997.

4.6 Accommodaties

4.6.1 voorziene ontwikkelingen

Hoewel de afgelopen jaren al veel geïnvesteerd is in kunstgebouwen (zie ook § 2.5), zal ook in de komende jaren geïnvesteerd worden in de culturele infrastructuur. Voor een deel komen deze ten laste van de gemeentelijke overheid, deels ten laste van andere overheden en derden.

Voor zover bekend gaat het op dit moment om de volgende activiteiten die zich overigens in verschillende stadia van ontwikkeling bevinden:

Nieuwe huisvesting Stella Den Haag;
De Nieuwe Kerk als muziekcentrum;
Renovatie Koninklijke Schouwburg;
Gezamenlijke huisvesting Rabarber en Centrum Amateurkunst;
Aanleg Kostuumgalerij in Haags Gemeentemuseum;
Vestiging Schönberg Instituut in Haags Gemeentemuseum;
Verbouw/uitbreiding Paard en OLS;
Museum H.W. Mesdag;
Couperusmuseum;
Openluchttheater Zuiderpark (in samenhang met renovatie Zuiderpark).

4.6.2 Opera aan het Spui

In het advies gaat de adviescommissie expliciet in op de wenselijkheid c.q. mogelijkheid van een apart opera-theater in casu het initiatief van de stichting 'Opera aan het Spui'.

De adviescommissie schetst enerzijds de wenselijkheid van een breed geprogrammeerde grote zaal met 1800 stoelen - een zogenaamd Vaudevilletheater -, anderzijds worden de nodige vraagtekens gesteld bij de mogelijkheden om korte termijn een lokatie voor zo'n voorziening in de Haagse binnenstad te realiseren en bij de gedachte als zou zo'n initiatief zichzelf kunnen bedruipen. De wenselijkheid wordt onderbouwd met de afwezigheid in Den Haag van een breed geprogrammeerde zaal van een dergelijke omvang. De adviescommissie stelt daarbij dat de exploitatie van het Nederlands Congresgebouw voor dit doel, vanwege het gebrek aan sfeer, minder geschikt is.

Met de stichting die zich beijvert voor de realisatie van een operagebouw voor Den Haag, zijn wij van mening dat er in Den Haag en omgeving een groot operaminrend publiek bestaat. In onze regio komt dit publiek maar matig aan zijn trekken. Eén van de oorzaken hiervan is het gebrek aan

reisvoorstellingen van de Nederlandse Opera. Al jaren wordt door opeenvolgende Haagse gemeentebesturen deze 'nationale misser' onder de aandacht van de ministers van Cultuur gebracht. Schrijnend in dit opzicht is dat het AT&T Theater conform de maten van het Muziektheater in Amsterdam is uitgevoerd om deze geschikt te maken voor de voorstellingen van de Nederlandse Opera. Ook bij de komende onderhandelingen met de rijksoverheid inzake het Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur zal dit onderwerp door ons weer worden ingebracht.

Wij nemen kennis van de inzet van de stichting om de Opera buiten bezwaar van de overheidsbegroting te realiseren en te exploiteren. Hoewel wij met de adviescommissie van mening zijn dat de kansen op een rendabele exploitatie van zo'n theater niet groot zijn en in Nederland nog nooit vertoond, hebben wij ook kennis genomen van de consequente opstelling van de stichting door geen aanvraag voor een overheidsbijdrage in te dienen.

Ten overvloede voegen wij hieraan toe dat wij de opvatting van de adviescommissie onderschrijven dat een nieuwe accommodatie, onder de huidige benarde financiële omstandigheden, niet als prioriteit wordt beschouwd.

Het advies van de commissie om binnen de bestaande theaters een opera-programmering door de gerichte toedeling van programmeringsbudgetten mogelijk te maken, onderschrijven wij.

Wij voegen hier nog aan toe dat wij recent aan de stichting hebben laten weten onze toezegging, dat de gemeente mee zal blijven denken over mogelijke locaties voor een operagebouw in de binnenstad, te handhaven.

4.7 flexibele middelen

De adviescommissie noemt in het advies het beschikbare flexibel budget eigenlijk ontoereikend. De budgetten zijn noodzakelijk om met name ook nieuw en jong talent in de stad te kunnen stimuleren. Onder verwijzing naar de adviesaanvraag delen wij deze opvatting van de commissie.

De budgetten in kwestie hebben betrekking op:

* programmering:	f	975.000,00
* projecten :	f	550.000,00
* festivals :	f	154.000,00
* promotie :	f	<u>50.000,00</u>
totaal :	f	1.729.000,00

Op een begroting van circa f 80 miljoen gulden betekent dit ongeveer 2%. Dat is naar verhouding geen royaal budget. Niettemin is het een ingrijpende operatie geweest om het programmerings- en projectenbudget de afgelopen jaren op dit niveau te krijgen.

Zoende zijn we erin geslaagd een aantal interessante projecten mogelijk te maken. Festivals zoals het Crossing Border Festival en het Festival Indië/Indonesië waren zonder deze budgetten onmogelijk geweest.

Ook de adviescommissie heeft kunnen ervaren hoe moeilijk het is verschuivingen binnen het kunstbudget aan te brengen. De adviescommissie adviseert om het projecten- en festivalbudget met respectievelijk 200.000 en 112.000 gulden te verhogen. Hoewel wij in beginsel met dat advies in zouden kunnen stemmen, kunnen wij, gelet op de beperkte financiële ruimte, dit advies vooralsnog niet overnemen.

Binnen de cultuurbegroting is onvoldoende flexibiliteit om knelpunten op een adequate wijze op te lossen. Daarom zijn wij voornemens voor dit doel het zogenaamde BTW-voordeel aan te wenden. Dit voordeel ontstaat doordat instellingen minder BTW hoeven af te dragen na verlaging van het BTW-percentages van 17,5 naar 6%. Voor een aantal instellingen geldt dat het voordeel dient te worden doorgesluisd naar een landelijk fonds. Voor het resterende deel willen wij het voordeel korten op het subsidie aan de betrokken instellingen en de aldus vrijkomende bedragen toevoegen aan een zogenaamd *knelpuntenfonds*. De besteding van dit - overigens beperkte- fonds zal op voorstel van de voor cultuur verantwoordelijke wethouder, na consultatie door de gemeenteraad, worden besteed. Een voorstel ter uitvoering van dit voornemen zal later dit jaar aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

Met het programmeringsbudget hebben wij de beschikking over een substantieel budget. De adviescommissie stelt voor deze budgetten ook voor de gehele planperiode toe te kennen. Om enige flexibiliteit te hebben hechten wij eraan halverwege de planperiode een afwegingsmoment voor deze budgetten in te bouwen.

Om die reden stellen wij voor het *programmeringsbudget* per periodes van twee jaren toe te kennen aan de theaters. Op de feitelijke verdeling over de theaters komen wij terug in hoofdstuk 5 van dit meerjarenplan.

4.8 zomerbespeeling

De raadscommissie voor Cultuur heeft expliciet aandacht gevraagd voor zomerprogrammering in de Haagse theaters. Wij ondersteunen de wens van de raadscommissie.

De adviescommissie geeft aan dat de zomerprogrammering vooral een toeristisch/economisch belang dient. Geconstateerd kan worden dat het theaterseizoen voor een belangrijk deel in mei afloopt. Dit in tegenstelling tot de musea die het hele jaar het publiek bedienen. Vanuit de gedachte dat het rendement van de bestaande voorzieningen verhoogd zou moeten worden zouden de mogelijkheden van een intensievere bespeeling in de zomermaanden gezien moeten worden. De adviescommissie noemt het VSB Circustheater als een zomerattractie. Wij kunnen daar de bioscopen, het Haags Filmhuis en het Paard aan toevoegen.

Uiteraard zijn het de theaters die bepalen welke programmering in die maanden te zien zou moeten zijn, het weer en de in de stad aanwezige publieksgroepen in aanmerking genomen. Wij merken bij dat laatste overigens op dat veel Hagenaars en Nederlanders in de stad achterblijven c.q. aanwezig zijn, zodat het aanbod meer kan inhouden dan louter niet-taalgebonden aanbod. Wij stellen voor het samenwerkingsverband 'Spuiplein' te vragen voorstellen te ontwikkelen voor een regelmatige zomerprogrammering in de aldaar aanwezige voorzieningen of in de buitenlucht.

5. budgettoewijzing per instelling

5.0 Algemeen

In de voorgaande hoofdstukken hebben wij de algemene uitgangspunten en accenten geschetst voor het toekomstig kunst- en cultuurbeleid van het gemeentebestuur van Den Haag.

Op basis van deze uitgangspunten zal het beschikbare budget over de instellingen - particulier en gemeentelijk - worden verdeeld. De basis voor deze verdeling wordt gevormd door het advies van de adviescommissie. Deze heeft, op basis van de ingediende plannen en op grond van eigen waarneming, een artistiek-inhoudelijk oordeel geveld over de instellingen en daarop het advies over toewijzing van budgetten gebaseerd.

Wij hechten eraan op te merken dat wij binnen de cultuursector in beginsel de adviezen van externe commissies van deskundigen wensen op te volgen. In het geval van het Meerjarenbeleidsplan ligt de kwestie gecompliceerder. Er zijn niet alleen artistiek-inhoudelijke gronden waarop wij ons, en in een later stadium u, zich baseert. Er kunnen andere facetten een rol spelen die ertoe leiden dat de uiteindelijke bestuurlijke afweging en beslissing afwijken van het artistiek-inhoudelijke advies. Waar dit aan de orde is, wordt dat gemotiveerd aangegeven.

In het volgende hoofdstuk zullen de instellingen behandeld worden.

Per instelling zal een korte samenvatting van de adviescommissie worden gegeven en vervolgens onze reactie en voorstel terzake. In de vermelde budgetten zijn de effecten van de Winternota's 1995 en 1996 en het Plan van Aanpak verwerkt. De doelstellingen, activiteiten en kerngegevens van de instellingen zijn beschreven in de dienstbegroting Kunst en Cultuur. In de later dit jaar te verschijnen editie 1997 zijn deze gegevens waar nodig geactualiseerd.

Voor de overzichtelijkheid is de volgorde van de adviescommissie aangehouden.

Een uitzondering hierop wordt gevormd door de instellingen op het gebied van de beeldende kunst. Naast een sterke beleidsmatige samenhang is een voorstel voor een aantal financiële verschuivingen hiervoor de belangrijkste reden.

In het advies van de adviescommissie ontbreekt een advies over het Museum Scheveningen en het Zeemuseum. Beide instellingen hebben aangegeven, gezien de planvorming voor een nieuw museum, geen plan in te kunnen dienen. Conform de besluitvorming van de Winternota 1996 stellen wij u voor geen wijziging in de subsidierelaties aan te brengen.

Budget Museum Scheveningen: 514.000 (1996), 519.000 (1997).

Budget Zeemuseum 64.000 (1996), 65.000 (1997).

Bij de instellingen die zowel een gemeentelijk als een subsidie van de rijksoverheid ontvangen wordt dit expliciet aangegeven. Voorts zal in onze reactie worden vermeld wat onze inzet zal zijn in de besprekingen met de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, terzake van de bestuursovereenkomst. Het standpunt van de rijksoverheid zal namelijk pas kenbaar worden gemaakt in september a.s. Op Prinsjesdag zal het kabinet de Cultuurnota presenteren waarna behandeling in de Tweede Kamer zal plaatsvinden. Voor zover onze aannames niet blijken te kloppen zullen wij eventuele wijzigingen aan u voorleggen.

Ten aanzien van de gemeentelijke instellingen, te weten het Haags Gemeentemuseum, het Koorenhuis, de Koninklijke Schouwburg, het Museon, het Haags Gemeentearchief en het Haags

Historisch Museum, merken wij op dat wij bij genoemde instellingen geen enkele financiële wijziging zullen voorstellen. De reden hiervan is dat overeenkomstig het raadsbesluit 'Aanpak Financiële Problematiek Dienst Kunst en Cultuur' (rv 48) met de instellingen een proces van verzelfstandiging is gestart. Momenteel worden hiertoe de ondernemingsplannen opgesteld. Voor het Haags Gemeentearchief worden de mogelijkheden tot samengaan met de Dienst Openbare Bibliotheek onderzocht. Bij het in gang zetten van bovengenoemde processen is uitgegaan van de voor de instellingen beschikbare budgetten na verwerking van de maatregelen overeenkomstig raadsvoorstel 48. Lopende deze processen achten wij het niet werkbaar opnieuw de budgetten van de betreffende instellingen te wijzigen. Derhalve stellen wij u voor de adviezen van de adviescommissie, voor zover deze betrekking hebben op wijziging van de budgetten van deze instellingen, niet over te nemen.

5.1 Centrum voor Amateurkunst

Advies:

De adviescommissie leest het belang van de amateurkunst vooral af aan de verbanden met de kunsteducatieve en professionele instellingen. De eventuele gezamenlijke huisvesting met Rabarber wordt een aantrekkelijk perspectief genoemd.

Reactie:

Voor de ontwikkeling van de amateurkunst onderschrijven wij het belang van deze dwarsverbanden.

Naar onze mening is het belang van de amateurkunst primair gelegen in de actieve kunstbeoefening van grote groepen mensen. De waarde van de voorzieningen voor de amateurkunst moet dan ook vooral in het licht van de persoonlijke ontplooiing van mensen gezien worden. Uiteraard hechten wij in tweede instantie ook aan de uitstraling voor de stad en de samenwerking met verwante instellingen zoals het Koorenhuis, Jeugdtheaterschool Rabarber en het Volksbuurtmuseum.

Voor wat betreft de hoogte van de overheidsbijdrage zijn wij ons ervan bewust dat deze ten opzichte van andere steden gunstig afsteekt. Op zichzelf is dat voor ons onvoldoende reden om het budget voor het Centrum voor Amateurkunst ter discussie te stellen. Temeer daar de gemeenteraad bij herhaling heeft aangegeven een verlaging van dit budget ongewenst te achten.

Met de adviescommissie juichen wij de ontwikkelingen m.b.t. de gezamenlijke huisvesting van Centrum voor Amateurkunst en Rabarber van harte toe.

Elders in dit plan wordt het beleid ten aanzien van migrantenkunst uitgewerkt waarbinnen een belangrijke rol voor het Centrum voor Amateurkunst en het Volksbuurtmuseum is weggelegd.

Voorstel:

Samen met de overweging van de adviescommissie, dat het Centrum voor Amateurkunst vanwege het nog korte bestaan het voordeel van de twijfel verdient, leidt bovenstaande tot ons voorstel om het budget voor het Centrum voor de komende planperiode op het huidig niveau te handhaven.

Budget 1996: 2.355.000

Budget 1997: 2.215.000

5.2 Haags Gemeentearchief

Advies:

De adviescommissie is van mening dat door het archief de kansen op de nieuwe locatie in het stadhuis onvoldoende worden benut. Binnen de activiteiten is sprake van een grote overlap met het Haags Historisch Museum. Voorgesteld wordt door het Haags Gemeentearchief slechts de wettelijke taken te laten uitvoeren (90%) hetgeen kan leiden tot een korting van 10% op het budget (380.000).

Reactie:

Met de adviescommissie zijn wij van mening dat de vestiging van het Gemeentearchief veel kansen biedt voor een sterk publieksgericht beleid. Dat waren indertijd ook de overwegingen van de gemeenteraad. De adviescommissie heeft op zichzelf gelijk dat deze nieuwe mogelijkheden nog onvoldoende uit de verf gekomen zijn. Naar onze mening is dit - gegeven de nog korte periode in dit gebouw - verklaarbaar. Bovendien beschikt het Gemeentearchief over een beperkt budget om publieksgerichte activiteiten te verrichten. Naar onze mening is de voorgestelde korting geen duw in positieve richting. Wij zijn van mening dat het gemeentearchief vooral in samenwerkingsverbanden zal moeten proberen aantrekkelijke activiteiten op te zetten. Belangrijke partners in dit verband zijn het Haags Historisch Museum en de gemeentelijke afdeling archeologie.

Voorstel:

Op grond van het bovenstaande en onder verwijzing naar het gestelde in § 5.0 stellen wij u voor het subsidie te handhaven op hetzelfde niveau.

Budget 1996: 3.721.000

Budget 1997: 6.109.000

I.v.m. de huisvesting van het HGA in het stadhuis, is het huisvestingsbudget voor het HGA m.i.v. 1997 overgeheveld van DKC-centraal naar de sector HGA binnen de begroting van DKC. Daarnaast spelen de volgende factoren een rol bij het verschil van 1996 op 1997: algemene trendontwikkelingen, doorwerking van raadsvoorstel 48, verdeling VUT-gelden, trend i.v.m. het LOGA-akkoord, algemene taakstellingen uit de Winternota 1996 en verdeling fusietaakstelling OCW en concernbijdrage voor 1996.

5.3 Literair Theater Branoul

Advies:

De adviescommissie heeft twijfels bij de instandhouding van een aparte instelling voor literair theater. De adviescommissies constateert een benarde financiële situatie van de stichting op dit moment en een vooruitzicht dat verbetering hierin niet aan de orde is.

Naar de mening van de commissie zal slechts een verhoging van het budget het voortbestaan in de toekomst kunnen garanderen. De commissie hecht te weinig waarde aan Branoul om tot een verhoging te kunnen adviseren en adviseert daarom het subsidie te beëindigen.

Reactie:

Ook wij zijn ons bewust van de beperkte financiële armslag van Branoul. Ten aanzien van het perspectief op verbetering verschillen wij van mening met de adviescommissie.

De stichting is druk bezig geweest met een zakelijke en artistieke heroriëntatie. Hiertoe is onder meer een nieuwe Raad van Advies benoemd. Dat betekent dat zij kans ziet in de toekomst te bestaan op basis van een artistiek profiel dat toch ook door de adviescommissie licht positief wordt beoordeeld.

Het scenario voor de toekomstige exploitatie van Branoul heeft het College voorgelegd aan de Gemeentelijke Accountantsdienst. Deze heeft geconcludeerd dat de exploitatie van Branoul mogelijk is op basis van het huidige subsidie en het programmeringsbudget.

Voorstel:

Op grond van het financiële en artistieke perspectief en gelet op het relatief geringe gemeentelijk subsidie in verhouding tot de grote output van de stichting stellen wij voor het subsidie aan Branoul - inclusief een programmeringsbudget van f 50.000,00 - te handhaven.

Budget 1996: 58.000

Budget 1997: 58.000

Bijdrage Programmering: 50.000

5.4 Jan Campertstichting

Advies:

De commissie prijst de naam van de literaire prijzen van de stichting en de door haar georganiseerde symposia.

Reactie:

Wij zijn het van harte eens met het oordeel van de adviescommissie.

Voorstel:

Wij stellen u voor het advies van de adviescommissie te volgen en het subsidie aan de Jan Campertstichting niet te wijzigen.

Budget 1996: 63.000

Budget 1997: 63.000

5.5 Diligentia

Advies:

De adviescommissie noemt kamermuziek en cabaret de twee pijlers van de programmering van Diligentia. De commissie begrijpt de verschuiving binnen de programmering naar de cabaretkant, maar benadrukt dat de kamermuziek een belangrijk bestanddeel van de programmering zou moeten blijven. De commissie bepleit voorts een goede afstemming met de Nieuwe Kerk.

Reactie:

Diligentia heeft roerige jaren achter zich. De ingrijpende verbouwing heeft een prachtig theater opgeleverd dat klaar is voor de toekomst. Tegelijkertijd leidden de financiële consequenties van de verbouwing tot problemen in exploitatieve en in organisatorische zin. Inmiddels heeft het theater rustiger vaarwater bereikt en verzorgt het een attractieve programmering op het gebied van de kleinkunst en de kamermuziek.

Inmiddels is Diligentia op beide terreinen erin geslaagd hechte samenwerkingsverbanden te smeden met:

1. PePijn op het gebied van cabaret;
2. de Dr. Anton Philipszaal/Nieuwe Kerk op het gebied van kamermuziek.

Het mes van de samenwerking met PePijn snijdt aan twee kanten: de smalle basis van PePijn voor beheer en exploitatie van het theater wordt versterkt en Diligentia ziet de wens van de kleine zaal in vervulling gaan. Het College heeft daarom met veel instemming van de samenwerking kennis genomen.

Ook de samenwerking met de Dr. Anton Philipszaal op het gebied van de kamermuziek geeft aan dat Diligentia oog heeft voor het omliggende kunstenveld. Wij delen de mening van de adviescommissie dat vanwege de kwetsbaarheid en de risico's van kamermuziekprogrammering, samenwerking en afstemming geboden is.

Voorstel:

Wij stellen u voor het advies van de commissie inzake exploitatiesubsidie en programmeringsubsidie aan Diligentia te volgen.

Budget 1996: 718.000

Budget 1997: 718.000

Budget Programmering: 75.000

5.6 PePijn

Advies:

De commissie onderstreept het belang van PePijn voor beginnende cabaretiers. De commissie ziet veel heil in de samenwerking Diligentia - PePijn en verwijst daarbij naar de succesvolle Amsterdamse theatercombinatie Bellevue en Nieuwe De La Mar.

Reactie:

Het belang van de samenwerking Diligentia en PePijn hebben wij in paragraaf 5.5. reeds aangegeven. Door de besluitvorming inzake 'De Sterren' heeft de gemeenteraad aangegeven belang te hechten aan het voortbestaan van dit theater.

Het advies van de adviescommissie bevestigt dit.

Voorstel:

Het College stelt voor het advies van de commissie over te nemen, het subsidie aan PePijn te handhaven en verdere voorstellen voor samenwerking tussen PePijn en Diligentia van de respectievelijke besturen af te wachten.

Budget 1996: 77.000

Budget 1997: 77.000

5.7 Filmstad

Advies:

Naar de mening van de adviescommissie is Filmstad voor Den Haag van belang. Zij ziet de activiteiten het liefst ondergebracht bij het Haags Filmhuis. Aangezien het geen basisvoorziening is

wijst de commissie een structureel subsidie af.

Reactie:

Gelet op de financiële kaders zien wij geen aanleiding af te wijken van het advies van de commissie. Een eventuele financiële bijdrage aan Filmstad zal in beginsel uit het budget Culturele Projecten gerealiseerd kunnen worden.

Budget 1996: 0

Budget 1997: 0

5.8 Haags Gemeentemuseum

Advies:

De adviescommissie maakt uit het ingediende plan op dat het Haags Gemeentemuseum een moeilijke periode doormaakt. Het aankoopbudget is te laag en ook de publicitaire mogelijkheden voor het museum zijn te gering. Om het tentoonstellingsbudget te verruimen en de basisregistratie mogelijk te maken - nodig voor eventuele afstoting van voorwerpen - stelt de commissie voor het budget met f 100.000,00 te verhogen.

Reactie:

Voor zover het advies de indruk zou maken dat de "bedroevende omstandigheden" te maken zouden hebben met de restauratie van het Berlage-gebouw, wordt dat oordeel afgewezen. Wij prijzen ons gelukkig dat het mogelijk is gebleken in deze tijd een ingrijpende restauratie van het Berlage-gebouw -een vitale schakel in het Haagse kunstaanbod-te realiseren.

Wij zijn van mening dat de leiding van het museum erin slaagt om, gegeven de moeilijke omstandigheden, een attractieve programmering op te stellen, zowel voor het Berlage-gebouw als voor Museum Paleis Lange Voorhout.

Voorstel:

Onder verwijzing naar § 5.0 stellen wij u voor het budget van het Haags Gemeentemuseum ongewijzigd te laten.

Budget 1996: 15.443.000

Budget 1997: 14.308.000

Het verschil van 1996 op 1997 wordt o.a. verklaard doordat de kapitaalslasten masterplan elders binnen begroting DKC zijn geboekt. Daarnaast spelen de volgende factoren een rol bij het verschil van 1996 op 1997: algemene trendontwikkelingen, doorwerking van raadsvoorstel 48, verdeling VUT-gelden, trend i.v.m. het LOGA-akkoord, algemene taakstellingen uit de Winternota 1996 en verdeling fusietaakstelling OCW en concernbijdrage voor 1996.

5.9 Grafische Werkplaats

zie § 5.35

5.10 Volksdansvereniging Nitsanim

Advies:

Gelet op het feit dat subsidiëring van Nitsanim plaatsvindt door het Centrum voor Amateurkunst wordt dit, overigens enthousiaste, plan niet in behandeling genomen.

Reactie:

Conform advies van de commissie.

Voorstel:

Niet van toepassing.

Budget 1996: niet van toepassing

budget 1997: niet van toepassing.

5.11 Stichting Oude Muziek en Theater

Advies:

De instelling wordt als behoorlijk actief getypeerd. De activiteiten van de stichting zouden door de Philipszaal / de Nieuwe Kerk moeten worden geprogrammeerd.

Omdat het geen basisvoorziening is wordt geadviseerd het subsidie te beëindigen.

Reactie:

De stichting verzorgt voor een betrekkelijk laag subsidie veel en waardevolle activiteiten. Dat duidt niet alleen op een grote inzet van de vrijwilligers maar ook op een grote mate van deskundigheid op het terrein van de oude muziek. Om die reden maken de Dr. Anton Philipszaal en Diligentia in de praktijk graag van de diensten van de stichting gebruik.

Wij achten bij stopzetting van het subsidie het risico te groot dat de opgebouwde deskundigheid zal verdwijnen.

Voorstel:

Gelet op bovenstaande stelt het College voor het subsidie te handhaven.

Budget 1996: 12.000

Budget 1997: 12.000

5.12 Phoenix

Advies:

De commissie beoordeelt het ingediende plan artistiek gezien als uitstekend en interessant.

Het is een van de kleine instellingen die activiteiten van een hoog niveau ontwikkelt.

De meest succesvolle activiteiten betreffen festivals als Neonatuur en het CIM-festival. Organisatorisch wordt de instelling niet hoog aangeslagen. Omdat de instelling geen basisvoorziening is en gelet op het projectmatige karakter van de activiteiten wordt geadviseerd financiering in de toekomst te zoeken in het budget culturele projecten of het festivalbudget.

Reactie:

Wij onderschrijven het oordeel van de adviescommissie. De genoemde organisatorische problemen

waren de reden voor u om het subsidie stop te zetten.

Voorstel:

Wij stellen u voor om, conform de besluitvorming van de Winternota 1996, geen structureel subsidie voor Phoenix vrij te maken.

Eventuele financiering van activiteiten kan in beginsel via het budget Culturele Projecten gerealiseerd worden.

Budget 1996: 81.000

Budget 1997: 0

5.13 Pierrot

Advies:

Het plan van Pierrot wordt als fris omschreven. Het aantal ontwikkelde activiteiten is groot. De commissie meent dat het theater een grote waarde voor de buurt heeft en voor theaterbezoek drempelverlagend werkt. Er is sprake van een goede samenwerking en een divers aanbod met ruime aandacht voor interculturele programma's.

Reactie:

Wij onderschrijven de beoordeling van dit theater en menen dat u er goed aan heeft gedaan om vanaf 1996 de subsidierelatie met dit theater vanuit de sector Kunst en Cultuur te onderhouden.

Voorstel:

Voorgesteld wordt het subsidie op het huidige niveau te handhaven.

Budget 1996: 231.000

Budget 1997: 233.000

5.14 Haags Uit Festival

Advies:

De adviescommissie acht het Haags Uit Festival een attractieve, feestelijke opening van het culturele seizoen is. De commissie slaat de waarde van Uitmarkten voor de vergroting van de culturele publieksbelangstelling niet hoog aan. Naar de mening van de commissie is het geen basisvoorziening. De manifestatie leent zich uitstekend voor sponsoring. De commissie adviseert het subsidie te beëindigen.

Reactie:

Wij zijn het eens met de beschrijving van de uitstraling van het festival. Wij zijn het voorts eens met het oordeel van de adviescommissie, dat de manifestatie zich bij uitstek leent voor sponsoring, maar wijzen erop dat dit bepaald in ruime mate gebeurt. Meer dan 90% van de begroting wordt namelijk gedekt uit bijdragen van sponsors, bijeengebracht door de Stichting Promotie Den Haag.

Overigens slaagt een aantal zalen/instellingen erin om in het festivalweekend behoorlijk wat abonnementen te verkopen hetgeen duidt op een zekere marketingwaarde van het festival. De verplaatsing van het festival naar het Spui en de grotere betrokkenheid van de kunstwereld

- een aantal vertegenwoordigers is sinds enige jaren verantwoordelijk voor de programmering - heeft het festival goed gedaan.

Voorstel:

Vanwege het feestelijke karakter als seizoensouverture en vanwege het promotionele belang voor de Haagse cultuur stellen wij u voor het subsidie te continueren.

Voorts stellen wij voor om de gemeentelijke bijdrage op te nemen in het subsidie aan de Uitpost Haaglanden. Deze zal vanaf 1997 onderdeel uitmaken van 'Cultuurstad Den Haag', een onderdeel van de stichting Promotie Den Haag (zie § 5.36).

Budget 1996: 11.000

Budget 1997: 11.000

5.15 Pulchri Studio

Advies:

Het subsidie heeft betrekking op de instandhouding van het gebouw. Vanwege de historische traditie en vanwege de wenselijkheid van continuering van de galeriefunctie, adviseert de commissie het subsidie te handhaven.

Reactie:

Wij onderschrijven de opvatting van de commissie om het bestaan van Pulchri aan het Lange Voorhout ook in de toekomst mogelijk te maken.

Voorstel:

Wij stellen u voor het subsidie te continueren.

Budget 1996: 120.000

Budget 1997: 120.000

5.16 De Regentes

Advies:

De commissie heeft in beginsel waardering voor het originele, maar nog wat vage plan voor de Regentes. Dat oordeel berust vooral op de kwaliteiten van Guusje Eijbers, haar enthousiasme en originaliteit. De zakelijke haalbaarheid wordt nog erg ongewis genoemd.

De commissie adviseert alles afwegend niet de eerste prioriteit te geven aan het creëren van een nieuw theater annex gezelschap c.q. productiehuis.

De commissie adviseert voorts om Guusje Eijbers is staat te blijven stellen lokatieprojecten te realiseren. Financiering zou moeten plaatsvinden vanuit het budget Culturele Projecten.

Reactie:

Op advies van de commissie culturele projecten heeft Guusje Eijbers een bijdrage ontvangen om een eerste produktie uit te brengen die op 1 juni jl. zijn première beleefde.

De initiatiefgroep Theater de Regentes heeft de mogelijkheid gekregen om een haalbaarheidsstudie te verrichten naar de mogelijkheden om het voormalige zwembad De Regentes te verbouwen tot

en te exploiteren als theateraccommodatie. De uitkomsten van de haalbaarheidsstudie geven aan dat een investering van circa 6 miljoen gulden benodigd is om het gebouw geschikt te maken voor de gewenste theaterfunctie en nevenactiviteiten. Vervolgens is jaarlijks een bedrag nodig om het theater te exploiteren. Zelfs indien de gemeente in staat zou zijn het gevraagde investeringsbedrag te leveren, dan nog is het zeer twijfelachtig of een exploitatie mogelijk is.

Gelet op de zeer beperkte beschikbare investeringsgelden en het exploitatierisico achten wij het niet verantwoord de aanvraag van dit nieuwe initiatief te honoreren.

Voorstel:

Wij stellen u voor geen structureel subsidie te verlenen aan De Regentes.

Wij zullen het advies, om Guusje Eijbers regelmatig in staat te stellen elders in Den Haag lokatieprojecten te ontwikkelen, onder de aandacht van de Adviescommissie Culturele Projecten brengen.

Budget 1996: 0

Budget 1997: 0

5.17 Stichting Literaire Activiteiten 's-Gravenhage SLAG

Advies:

De commissie vindt dat de SLAG niet heeft duidelijk gemaakt wat de toegevoegde waarde van de instelling is. Er wordt door SLAG te weinig samengewerkt met andere instellingen. De adviescommissie adviseert het subsidie te beëindigen.

Reactie:

Wij zijn van mening dat er geen andere argumenten zijn dan die door de commissie zijn genoemd. Wij volgen om die reden het advies van de adviescommissie.

Voorstel:

Wij stellen u voor het subsidie te beëindigen.

Budget: 1996: 8.000

Budget: 1997: 0

5.18 Volksbuurtmuseum

Advies:

De adviescommissie noemt de functie van het museum enigszins hybride, met zowel een podium- als een museumfunctie. Het Volksbuurtmuseum is voor een breed publiek toegankelijk. De commissie ziet een taak voor de instelling weggelegd op het terrein van het migranten- en amateurtheater.

Reactie:

Het Volksbuurtmuseum bevindt zich in een overgangsfase waarin een accentverschuiving plaatsvindt van de museumfunctie naar de podiumfunctie. Met de besluitvorming inzake de Winternota 1995 is deze beleidsomgeving ingezet. Op dit moment wordt door het Centrum voor

Amateurkunst en het Volksbuurtmuseum gezamenlijk gewerkt aan planvorming. Daarnaast moet deze lijn gestalte krijgen met het nieuwe beleid inzake de migrantenkunst.

Gelet op deze ontwikkelingen achten wij de toekomstmogelijkheden van het Volksbuurtmuseum nieuwe stijl niet ongunstig.

Voorstel:

Wij stellen u voor het subsidie aan het Volksbuurtmuseum te continueren.

Budget 1996: 373.000

Budget 1997: 377.000

5.19 Johan Wagenaar stichting

Advies:

De commissie hecht vooral waarde aan de Johan Wagenaar-prijs en het festival In De Branding. Om die reden adviseert de commissie vooral op deze activiteiten de nadruk te laten leggen.

Reactie:

Wij zijn het eens met de beschrijving van het belang van de stichting.

Het advies van de adviescommissie zien wij als een bevestiging van de huidige werkwijze van de Johan Wagenaar stichting.

Advies:

Wij stellen voor het advies te volgen en het subsidie op het huidige niveau te handhaven.

Budget 1996: 60.000

Budget 1997: 55.000

5.20 Zeebelt

Advies:

De adviescommissie noemt het plan uitstekend. Zeebelt wordt naar haar oordeel niet altijd op waarde geschat. Voorgesteld wordt het subsidie te continueren en vanuit het programmeringsbudget f 50.000,00 toe te kennen.

Reactie:

Wij onderschrijven het belang van Zeebelt, met name vanwege de ontwikkelingsfunctie die het vervult. Om die reden nemen wij het advies over, inclusief ten aanzien van de programmeringsbijdrage.

Voorstel:

Wij stellen u voor het subsidie te handhaven en een bijdrage ad f 50.000,00 toe te kennen.

Budget 1996: 57.000

Budget 1997: 58.000

Budget programmering: 50.000

5.21 Adama Zijlstra Stichting /Scheveningen Internationaal Muziek Concours

Advies:

Naar het oordeel van de commissie is het kunstzinnig belang van het concours gering. Het bezit geen uitstraling en de media-aandacht is gering. De waarde ligt vooral in een toeristisch-promotioneel belang voor Scheveningen. De commissie stelt voor het subsidie te beëindigen.

Reactie:

De concurrentie op het gebied van concoursen in Nederland en daarbuiten is hevig. Het is moeilijk om in de top een plaats in te nemen. Slechts het Liszt-concours (Utrecht) en het Elisabeth-concours (Brussel) lijken daartoe in staat. In Den Haag is, vanwege het specifieke karakter, vooral het Prinses Christina Concours in staat flink aan de weg te timmeren.

Niettemin hebben wij waardering voor de inzet om ieder jaar toch weer in Scheveningen een concours van de grond te tillen.

Voorstel:

Om genoemde reden stellen wij voor een bijdrage aan de stichting handhaven, zij het dat wordt voorgesteld het vaste subsidiebedrag met ingang van 1998 met f 10.000,00 te verlagen.

Vanwege reeds aangegane verplichtingen stellen wij u voor de verlaging per 1998 in te laten gaan.

Budget 1996/1997: 20.000

Budget 1998: 10.000

5.22 Crossing Border Festival

Advies:

Het festival kent een moderne aanpak en heeft een goede sfeer en een eigen gezicht. Het wekt door zijn formule bij jongeren spelenderwijs de belangstelling voor poëzie en literatuur in het algemeen. Het is een festival van internationale betekenis en een nieuwe sterke troef voor Den Haag. De commissie adviseert het festival in aanmerking te laten komen voor een structureel subsidie van f 200.000,00.

Reactie:

Wij onderschrijven de beoordeling van het Crossing Border Festival als een relatief nieuw, attractief cultureel evenement in Den Haag. Naast deze artistieke beoordeling hechten wij grote waarde aan het feit dat het festival een flinke impuls betekent voor de omgeving van het Spui. Tot nu toe is het festival op incidentele basis door rijk en gemeente gefinancierd, met van elke partij een bijdrage van f 160.000,00.

Wij volgen het advies voor de financiële bijdrage. Hoewel de stichting een aanvraag heeft gedaan met een plan dat uitgaat van een festival dat gevestigd is aan het Spui, doemt met enige regelmaat een discussie over schaalvergroting en een mogelijke verhuizing van het festival naar het Nederlands Congresgebouw op. Het College acht het niet verantwoord een dergelijke sprong op dit moment te maken.

Voorstel:

Wij stellen u voor vanaf 1997 een structureel subsidie aan het Crossing Border Festival te

verlenen.

Wij stellen voorts voor hieraan de voorwaarde te verbinden dat het festival in de komende planperiode gevestigd zal blijven aan het Spui.

Budget 1996: 0 (projectsubsidie: 160.000)

Budget 1997: 200.000

Gelet op het (inter)nationale karakter van het festival zal onze inzet zijn om de rijksoverheid te bewegen een bijdrage van f 200.000,00 voor het festival in het landelijk Kunstenplan op te nemen.

5.23 Residentie Orkest

Advies:

Naar de mening van de commissie is het beleid van het Residentie Orkest sterk op de persoon Svetlanov gericht. Onbekende dirigenten krijgen minder kansen. De afhankelijkheid van Svetlanov wordt een bedrijfsrisico genoemd. De artistiek leider heeft vertrouwen van de commissie. De Nieuwe Kerk kan een waardevolle aanvulling zijn mits de akoestiek wordt verbeterd en afstemming met Diligentia plaatsvindt. De nieuwe leiding van de Philipszaal heeft volgens de commissie richting en inhoud gegeven aan de programmering aldaar.

Reactie:

Het Residentie Orkest bevindt zich in een moeilijke periode: enerzijds dwingt de krappe exploitatie het orkest tot een gematigd beleid, anderzijds moet het orkest, om voldoende belangstelling te houden en te halen, een offensief en attractief beleid voeren met wervende dirigenten en solisten en een interessant repertoire. Naar onze mening worden er voor een goede programmering in de Nieuwe Kerk afdoende akoestische maatregelen genomen. Met genoegen zien wij dat nieuwe impulsen zijn en worden gegeven aan de programmering van de Dr. Anton Philipszaal, de Nieuwe Kerk en aan de samenwerking met Diligentia. Met deze ontwikkelingen toont het Residentie Orkest aan een prominente plaats in het Haagse kunstenveld in te nemen.

Voorstel:

Wij stellen u voor het subsidie aan het Residentie Orkest te continueren.

Voorts stellen wij voor een programmeringsbijdrage toe te kennen.

Budget 1996: 7.395.000

Budget 1997: 7.469.000

Budget Programmering:

Nieuwe Kerk: 50.000

Philipszaal: 240.000 (algemeen en jazz).

Gelet op het nationale belang van het Residentie Orkest zal onze inzet erop gericht zijn dat de rijksoverheid het subsidie in de volgende kunstenplanperiode op het huidige niveau zal continueren.

5.24 Haags Filmhuis

Advies:

Het Haags Filmhuis neemt naar de mening van de commissie een prominente plaats in temidden van de Nederlandse filmhuizen. De commissie roemt vervolgens de cinematheek-functie en de goed gevulde filmbibliotheek. De commissie ondersteunt het verzoek van het filmhuis voor een vierde zaal.

Reactie:

Wij onderschrijven de beoordeling van het Haags Filmhuis.

Daarnaast nemen wij kennis van de opvatting van de adviescommissie dat een vierde zaal voor het Filmhuis wenselijk is. De commissie laat in het midden hoe deze gerealiseerd zou moeten worden.

Naar onze mening ligt de sleutel tot functieverhuizingen en -wijzingen binnen het Spuicentrum bij het World Wide Video Centre. Kortheidshalve wordt naar de desbetreffende paragraaf verwezen (§ 5.37).

Voorstel:

Wij stellen u voor het huidige subsidie aan het Haags Filmhuis te continueren.

Budget 1996: 423.000

Budget 1997: 427.000

5.25 Toneelgroep De Appel

Advies:

De commissie noemt de publieksbinding van het gezelschap een positief aspect.

Terzake van de artistieke prestatie is de commissie niet positief over de speelstijl die al vele jaren wordt gekenmerkt door dezelfde stijl en encenering. Het beleidsplan getuigt van te weinig visie. Vraagtekens worden gesteld bij het tweemanschap dat als artistieke leiding Erik Vos moet opvolgen.

De commissie is van mening dat een subsidiebeëindiging maatschappelijk gezien momenteel minder voor de hand ligt. De commissie stelt voor het subsidie voor een periode van twee jaren te continueren en het functioneren op dat moment te evalueren.

Reactie:

Door de adviescommissie worden grote vraagtekens gesteld bij de artistieke toekomst van De Appel in het 'post-Vos-tijdperk'.

Voor De Appel zijn minder vleiende oordelen op zichzelf geen nieuwe ervaring. Misschien hoort het wel bij het gezelschap dat een oorsprong kent van tegen de stroom in roeien.

Wij hebben moeite met het advies van de adviescommissie. Los van het artistieke oordeel, constateren wij in het Appel-advies een inconsistentie in relatie tot de overige advisering. De adviescommissie pleit voor relatieve rust gedurende de planperiode. Dat geldt naar ons oordeel zeker ook voor een organisatie die zich in een situatie bevindt waarin van leiding wordt gewisseld. Extra onzekerheid op financieel gebied is in zo'n proces niet raadzaam. Wij zijn dan ook van mening dat het gezelschap de kans moet krijgen onder een nieuwe leiding zich opnieuw te bewijzen.

Voorstel:

Wij stellen voor het huidige subsidie voor de gehele planperiode aan De Appel te handhaven.

Budget 1996: 2.448.000

Budget 1997: 2.472.000

Gelet op het nationale belang van De Appel zal onze inzet erop gericht zijn de rijksoverheid te overtuigen hun huidige subsidie in de komende planperiode te continueren. Gelet op de ontstane situatie als gevolg van het advies van de Raad voor Cultuur zullen wij nader bestuurlijk overleg voeren met de Staatssecretaris voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen.

5.26 Artoteek

zie § 5.35

5.27 Prinses Christina Concours

Advies:

De adviescommissie beschouwt de activiteiten niet als een noodzakelijke aanvulling op het reeds bestaande educatieve aanbod. Geadviseerd wordt het subsidie te beëindigen.

Reactie:

Wij hebben met betrekking tot de aantrekkingskracht en de uitstraling van dit concours een andere opvatting dan de adviescommissie. In § 5.21 gaven wij reeds aan dat juist vanwege het specifieke karakter -concours voor scholieren- het Prinses Christina Concours in staat is een redelijk prominente plaats binnen de nationale concours-wereld in te nemen. Het van oorsprong Haagse concours is inmiddels uitgewaaierd over Nederland maar heeft nog steeds de finale in Den Haag.

Voorstel:

Vanwege de uitstraling en ervan uitgaande dat voor relatief weinig geld Den Haag 'in het bezit blijft' van deze finale, stellen wij u voor het subsidie te handhaven.

Budget 1996: 11.000

Budget 1997: 11.000

5.28 De Haagse Lente

Advies:

Het plan, om een vaste professionele functie, inclusief organisatie in het leven te roepen voor festivals waarvan inhoudelijk nog geen concrete invulling is gegeven, spreekt de adviescommissie niet aan. De adviescommissie adviseert de aanvraag niet te honoreren.

Reactie:

Wij onderschrijven de conclusie van de adviescommissie. Voor eventuele mogelijkheden om door de initiatiefnemer via Uitpost c.q. 'Cultuurstad Den Haag' (deels) uitvoering te geven aan de festivalplannen, verwijzen wij naar § 5.36.

Voorstel: Wij stellen u voor om het initiatief de Haagse Lente niet voor een structureel subsidie in

aanmerking te laten komen.

Budget 1996: 0

Budget 1997: 0

5.29 Theater aan het Spui

Advies:

De adviescommissie signaleert dat het theater in veel festivals en evenementen actief participeert. Om deze activiteiten mogelijk te blijven maken adviseert de commissie hiertoe het subsidie met f 130.000,00 te verhogen.

Ten aanzien van de eigen programmering noemt de adviescommissie de eigen identiteit nog wat flets. Voorts merkt de adviescommissie op dat er iets te doen zou moeten zijn aan het gebouw, met name aan de grote holle foyer.

Reactie:

In de ogen van de adviescommissie vertoont Theater aan het Spui een wisselend beeld en een 'fletse identiteit'. Gelet op het belang van de voorziening voor het kunstaanbod, het publiek en de stad is dat niet bepaald een geruststellende gedachte.

Vanaf de start aan het Spui is duidelijk geworden dat van het Theater aan het Spui door de centrale lokatie veel meer gebruik gemaakt en dus menskracht geleverd wordt in de vorm van festivals en andere evenementen. Dat het theater met de voorgestelde uitbreiding ook de functie van produktiewerkplaats nieuw leven in kan blazen, betekent dat de accommodatie intensiever gebruikt kan worden.

Met betrekking tot de opmerkingen over het gebouw merken wij op dat wij niet voornemens zijn tot aanpassingen van het gebouw te komen.

Voorstel:

Wij stellen u voor het subsidie aan Theater aan het Spui te verhogen met dien verstande dat, vanwege de beperkte financiële mogelijkheden, wij u een verhoging voorstellen van f 100.000,00

Budget 1996: 1.069.000

Budget 1997: 1.180.000

Budget Programmering: 125.000

5.30 Djazzex

Advies:

De adviescommissie velt een pijnlijk, zij het consistent oordeel over het Haagse gezelschap Djazzex. De adviescommissie signaleert dat Djazzex meer een groep van hedendaagse dans is geworden en minder van jazzdans. Gelet op het ruime aanbod aan kwalitatief hoogwaardige dans in Den Haag adviseert de commissie aan de subsidiëring van Djazzex geen prioriteit meer te geven. De adviescommissie kan zich voorstellen dat de rijksoverheid wel prioriteit verleent aan een gezelschap voor moderne jazzdans dat veel reisvoorstellingen biedt.

Reactie:

Reeds op eerdere momenten hebben wij het standpunt ingenomen dat, gezien de subsidieverhoudingen op dansgebied in Nederland en gelet op het naar verhouding kleine aandeel Haagse voorstellingen, subsidiëring van Djazzex eigenlijk een aangelegenheid voor de rijksoverheid zou moeten zijn.

Het advies van de adviescommissie geeft aan dat Djazzex zich in mindere mate onderscheidt van de overige middelgrote dansgezelschappen in Nederland.

Voorts merken wij op dat Djazzex heeft aangegeven dat een substantiële subsidieverhoging nodig is voor de continuering van het gezelschap. Indien de rijksoverheid zou besluiten het voortbestaan van Djazzex financieel mogelijk te maken, dan zijn wij bereid de huisvestingslasten voor onze rekening te blijven nemen.

Voorstel:

Wij stellen u voor het subsidie aan Djazzex per 1997 te beëindigen.

Voorts stellen wij u voor het vrijvallend subsidie gedeeltelijk aan te wenden ter dekking van de bezuiniging van f 200.000,00 (NDT / Djazzex) waartoe u besloot bij de Winternota 1995.

Budget 1996: 341.000

Budget 1997: 0

Onze inzet is erop gericht dat de rijksoverheid Djazzex volledig zal gaan subsidiëren.

5.31 Openluchttheater Zuiderpark

Advies:

Door de stichting is alleen een begroting ingediend zonder inhoudelijke voornemens. De adviescommissie adviseert op basis van eigen ervaringen om het subsidie te handhaven.

Reactie:

Wij hebben kennis genomen van de recente activiteiten van het stichtingsbestuur om tot een modernisering van het openluchttheater te komen. Wij zijn het eens met de lijn om de aanpassingen gelijk op te laten lopen met de herstructurering van het Zuiderpark.

Voorstel:

Wij stellen u voor het subsidie te handhaven.

Budget 1996: 10.000

Budget 1997: 10.000

5.32 Paard

Advies:

Het belangrijkste element in het advies over het Paard is de constatering dat uitbreiding van de concertzaal van het Paard tot een bezoekerscapaciteit van 1000 mensen, dringend gewenst is. De adviescommissie adviseert de mogelijkheden te bezien om de halfjaarlijkse bijdragen ten behoeve van kleinschalige activiteiten te vervangen door meerjarige afspraken in het kader van het budget Culturele Projecten. Voorts wordt geadviseerd om het popbudget ad f 25.000,00 aan het

subsidie van het Paard toe te voegen.

Reactie:

Gelet op de ontwikkelingen binnen de popwereld is de wens voor uitbreiding van de capaciteit van het Paard ons inziens gerechtvaardigd.

Er zijn inmiddels al enige onderzoeken gedaan naar de mogelijkheden om deze schaalvergroting te realiseren. Op basis van de laatste onderzoeken gaan wij ervan uit dat een nieuwe zaal op de huidige lokatie aan de Prinsegracht, binnen de actuele financiële kaders, tot de mogelijkheden behoort.

Het advies om het popbudget aan het subsidie van Het Paard toe te voegen nemen wij over. Het advies inzake een meerjarige bijdrage uit het projectenbudget zullen wij onder de aandacht van de Adviescommissie Culturele Projecten brengen.

Voorstel:

Wij stellen u voor het onderzoek naar de mogelijkheden van uitbreiding van Het Paard op de huidige lokatie te continueren.

Voorts stellen wij voor het subsidie aan Het Paard te verhogen met f 25.000,00.

Budget 1996: 1.193.000

Budget 1997: 1.230.000

5.33 Rabarber

Advies:

In zijn algemeenheid is de adviescommissie van mening dat Rabarber een goed functionerende jeugdtheaterschool is. De adviescommissie plaatst enige kanttekeningen bij de artistiek-inhoudelijke aanpak en bij de geringe mate van samenwerking met andere instellingen zoals het Centrum voor Amateurkunst en het Koorenhuis. De adviescommissie verwacht dat de eventuele gezamenlijke huisvesting met het Centrum voor Amateurkunst een impuls kan betekenen voor de door de commissie gewenste samenwerking.

Reactie:

Op dit moment wordt de haalbaarheid van een gezamenlijke huisvesting van Rabarber en het Centrum voor Amateurkunst onderzocht. De verwachtingen ten aanzien van de nieuwe huisvesting delen wij. Een nieuw gebouw en een nieuwe samenwerking zullen ook weer leiden tot een gewijzigde exploitatieopzet. Omdat de uitkomst hiervan onduidelijk is kan een exact bedrag niet worden aangegeven.

Vanwege regelmatig terugkerende problemen met betrekking tot de indiening van begrotingen en jaarrekeningen heeft de GAD een advies uitgebracht over de administratieve organisatie en tevens over de exploitatie van Rabarber. Daaruit blijkt dat een groter geldbedrag benodigd is voor een verantwoorde exploitatie (ca. f 60.000,00).

Wij stellen voor om, vooruitlopend op een definitieve oplossing in relatie tot een nieuwe exploitatie, het subsidie aan Rabarber met f 25.000,00 te verhogen.

Voorstel:

Wij stellen u voor het subsidie aan Rabarber met f 25.000,00 te verhogen.

Budget 1996: 76.000

Budget 1997: 102.000

5.34 Stella Den Haag

Advies:

De adviescommissie is van mening dat Stella Den Haag behoort tot het beste wat jeugdtheater in ons land te bieden heeft. De commissie signaleert de dringende huisvestingsbehoefte van het gezelschap.

Reactie:

Knelpunt in het functioneren van het gezelschap is de huisvesting. De oplossing daarvoor lijkt binnen handbereik. Recent ging uw raad accoord met een gemeentegarantie in verband met de aankoop en verbouwing van het voormalig schoolgebouw in de Kerkstraat.

Met het nieuwe gebouw zal Stella Den Haag in staat gesteld worden intensiever het jeugdig Haags publiek te bedienen.

Stella heeft de afgelopen planperiode naast de reguliere taak - het brengen van kindertoneel op scholen en in vrije voorstellingen - activiteiten ondernomen om de doelgroep jongeren te bereiken. Een aantal produkties is daarvoor ontwikkeld en samen met andere instellingen is de 'Jongeren Theatermaand' opgezet.

Voorstel:

Wij stellen u voor het subsidie aan Stella Den Haag te continueren met dien verstande dat, onder verwijzing naar het recent genomen raadsbesluit, het subsidie aan Stella Den Haag met ingang van 1997 met f 10.000,00 zal worden verhoogd ter dekking van de hogere huisvestingslasten.

Budget 1996: 716.000

Budget 1997: 733.000

Onze inzet is erop gericht het aandeel van de rijksoverheid in het subsidie aan Stella Den Haag op het huidige niveau te handhaven.

Voorts gaan wij ervan uit dat de rijksoverheid ten behoeve van de huisvesting een investeringsbijdrage ad f 100.000,00 zal leveren.

5.35. BEELDENDE KUNST

5.35.1 Algemeen

Het beleid op het gebied van de hedendaagse beeldende kunsten wordt in belangrijke mate bepaald door een aantal instellingen en hun beleidsplannen moeten in onderlinge samenhang worden beoordeeld. Naast Stroom HCBK betreft dit de Artoteek, de Vrije Academie en de Grafische Werkplaats. De adviescommissie oordeelt positief over de plannen van Stroom, Artoteek en Vrije Academie, maar adviseert tot beëindiging van het subsidie aan de Grafische Werkplaats.

Alle vier de instellingen ontvingen tot nu toe een gemeentelijk subsidie, deels ten laste van de OCW-bijdrage voor Beeldende kunst en Vormgeving aan onze gemeente van in totaal f 3.043.000,-. Naar verwachting zal de OCW-bijdrage in de komende kunstenplanperiode op hetzelfde niveau houden. In 1996 ontvingen de instellingen de volgende gemeentelijke subsidies en bijdragen van OCW. De middelen zijn als volgt over de instellingen verdeeld:

1996	OCW bijdr.	Gemeente
Stroom	2.568.000³	1.267.000
Ateliers		200.000
Fonds kunstopdrachten		800.000
AOP	850.000	
Aankopen Artoteek	328.000 (incl. overhead)	
Aankopen Artoteek via AOP	100.000	
Aankopen HGM Stadscollectie	100.000	
overige activiteiten	1.172.000	
Trend	18.000	
Artoteek	410.000	
Grafische Werkplaats	15.000	60.000
Vormgeving	50.000	
Vrije Academie	0	356.000
Totaal	3.043.000	2.683.000

Wij hebben per instelling gezien op welke punten wij de ingediende plannen kunnen ondersteunen, daarbij rekening houdend met het advies van de commissie en de laatste ontwikkelingen.

5.35.2 Stroom HCBK

Advies:

De adviescommissie noemt het meerjarenplan van Stroom schitterend en heeft veel waardering voor het werk van Stroom. De adviescommissie adviseert het budget van Stroom, gelet op de bezuinigingen van de afgelopen jaren, te herstellen door een verhoging van het subsidie van f 300.000,00 ten behoeve van activiteiten.

Reactie:

De constatering van de adviescommissie is juist dat aan Stroom sinds 1992 door de raad totaal f 555.000,- aan bezuinigingen zijn opgelegd op een totaalbudget van ruim 4 miljoen gulden. In het

³De vetgedrukte bedragen zijn totaalbedragen.

kader van de laatste Winternota betrof het kortingen van f 70.000,- m.i.v. 1997 en f 255.000,- m.i.v. 1998. De bezuinigingen moeten door Stroom nader ingevuld worden door kortingen op de activiteiten en de overhead. De raad heeft na ruime afweging tot deze bezuinigingen besloten. Wij achten derhalve geen gronden aanwezig om, zoals de adviescommissie adviseert, de opgelegde bezuinigingen ongedaan te maken en het structurele subsidie aan Stroom met f 300.000,- te verhogen. Hoewel de bezuinigingen tot een beperking van activiteiten en overhead zullen leiden, blijft het resterende subsidie van voldoende niveau om de activiteiten en taken van Stroom te continueren.

In de komende planperiode zal de invoering van de Wet Inkomensvoorziening voor Kunstenaars (WIK) belangrijke gevolgen hebben voor de beroeps beeldend kunstenaars, ook in Den Haag. Hoewel het voorstel voor de WIK nog door de Tweede Kamer moet worden behandeld, wordt de invoering ervan verwacht in 1997. De WIK moet kunstenaars in staat stellen met 60% van een bijstandsuitkering werkzaam te blijven als beeldend kunstenaar, met de mogelijkheid om (gedurende max. 4 jaar) tot 115 % van de bijstandsnorm bij te verdienen. Hoe de uiteindelijke WIK er ook uit komt te zien, feit is dat de beeldend kunstenaars nog meer dan nu het geval is, gedwongen worden om via bijverdiensten en uit eigen werk, inkomsten te verwerven. Dat vereist een flankerend beleid om kunstenaars daarbij te helpen. Zolang de WIK nog niet is aangenomen, kan Stroom geen invulling geven aan een regeling ter vervanging van de huidige AOP-regeling (Aankopen, Opdrachten, Productiebudgetten). Het is verstandig in de komende planperiode het huidige beschikbare bedrag van f 850.000,- van de OCW-bijdrage te reserveren voor vervangende maatregelen.

Voorstel:

Wij stellen u voor het advies van de commissie niet over te nemen en het subsidie aan Stroom te handhaven op het huidig niveau.

Budget 1996: 1.467.000 (+ 2.550.000 OCW-bijdrage)

Budget 1997: 1.411.000 (+ 2.148.000 OCW-bijdrage)

Een belangrijke verschuiving in de besteding van de OCW-bijdrage aan Stroom doet zich voor op het onderdeel Aankopen t.b.v. de Artoteek. Zoals uit het plan van de Artoteek blijkt, valt hiermee een bedrag vrij van f 330.000,- uit de OCW-bijdrage aan Stroom.

5.35.3 Artoteek

Advies:

Naar de mening van de adviescommissie bevordert de Artoteek op uitstekende wijze de spreiding en omzet van Haagse beeldende kunst.

Op termijn zou de instelling zichzelf financieel kunnen bedruipen.

Reactie:

De Artoteek levert inderdaad een wezenlijke bijdrage aan het functioneren en verspreiden van beeldende kunst en versterkt zo tevens de inkomenspositie van de beeldend kunstenaars. De Artoteek vraagt in de komende planperiode nog een bijdrage ten behoeve van de collectievorming (huren en kopen) en educatie. Gezien de betekenis van de Artoteek voor het maatschappelijk functioneren van het werk van beeldende kunstenaars en voor de bevordering van de publieke

waardering voor kunst, zullen wij de Artoteek de komende planperiode blijven steunen. Op dit moment bedraagt het subsidie dat direct en indirect aan de Artoteek ten goede komt: rechtstreeks subsidie voor kopen/huren werk uit (OCW-bijdrage) f 410.000,- en een subsidie via Stroom voor aankopen werk (uit OCW-bijdrage) van f 428.000,- (incl. overhead).

De Artoteek vraagt de komende vier jaar een bedrag van f 500.000,- voor collectievorming en een bedrag van f 150.000,- voor educatie, spreiding en onderhoud kunstwerken. Het belang van de collectievorming voor een succesvolle groei van de Artoteek is evident.

Voorstel:

Wij stellen u voor de Artoteek gedurende de planperiode voor de collectievorming de gevraagde bijdrage van f 500.000,- toe te kennen uit de OCW-bijdrage. Voorts stellen wij u voor nieuwe educatieve en verkoopbevorderende activiteiten te helpen realiseren met een bijdrage. Om budgettaire redenen stellen wij voor een bedrag van f 100.000,- uit de OCW-bijdrage in plaats van de gevraagde f 150.000,00 toe te kennen.

Budget 1996: 410.000 (+ OCW-bijdrage via Stroom: 428.000)

Budget 1997: 600.000 (OCW-bijdrage).

Per saldo resteert een bedrag van f 238.000,- op de post Activiteiten/Aankopen Artoteek van de begroting van Stroom. Hieronder zullen wij aangeven op welke wijze dit bedrag uit de OCW-bijdrage optimaal ten goede kan komen van de beeldende kunsten in Den Haag.

5.35.4 De Vrije Academie

Advies:

De adviescommissie ondersteunt het ingediende ondernemingsplan van de Vrije Academie voor de komende planperiode. Voorts merkt de commissie op dat de Vrije Academie nu nauwelijks nog artistieke uitstraling bezit en lijkt, als gevolg van bezuinigingen, gereduceerd tot een werkplaats. De adviescommissie adviseert om de Vrije Academie de gelegenheid te geven te bewijzen dat op het basisniveau gefunctioneerd kan worden.

Reactie:

Consequentie van het advies is dat het subsidie van f 356.000,-, dat nodig is voor de huisvesting, gecontinueerd wordt. De Vrije Academie heeft ons echter inmiddels bij brief van 25 april 1996 op de hoogte gesteld van ernstige tegenvallers bij de financiële resultaten van 1995, vanwege het tegenvallende aantal betalende deelnemers. Het tekort over 1995 komt uit op f 168.000,-, hetgeen f 120.000,- meer is dan de geraamde f 48.000,-, waarvoor in beginsel een eenmalige extra gemeentelijke bijdrage was toegezegd. De Vrije Academie heeft het resterende tekort van f 120.000,- ten laste gebracht van de risico- en investeringsreserve.

Ook voor 1996 verwacht de Vrije Academie een ongedekt tekort van ca f 114.000,- en vraagt de gemeente hiervoor een eenmalige extra dekking te geven. Uit de jaarrekening 1995 blijkt echter dat voor dit tekort nog dekking kan worden gevonden op de post risico/investeringsreserve, evenals dat in 1995 is gebeurd. Deze reserve is opgebouwd doordat de Vrije Academie in de afgelopen jaren zeer terughoudend is geweest met uitgaven voor noodzakelijk onderhoud en vervanging van apparatuur.

Voor de komende planperiode concludeert de Vrije Academie dat het voortbestaan volgens het bijgestelde Ondernemingsplan alleen mogelijk zal zijn met een structurele verhoging van het gemeentelijk subsidie met f 200.000,-. De Vrije Academie meent dat zij met cursussen gericht op de bevordering van de beroepsmatigheid van beeldend kunstenaars een belangrijke rol kan vervullen in het flankerend beleid behorend bij de WIK.

Aangezien deze bijstelling van het ondernemingsplan Vrije Academie pas is ingediend na uitkomen van het advies van de commissie geven wij hier onze reactie.

Zoals we hierboven al stelden, zal de invoering van de WIK aanleiding zijn voor een wijziging van de huidige Regeling AOP van Stroom. De nieuwe maatregelen zullen in belangrijke mate gericht moeten zijn op ondersteuning van kunstenaars bij het verwerven van inkomsten uit hun werk als beeldend kunstenaar. Daarbij hoort een z.g. flankerend beleid dat kunstenaars via training en scholing helpt hun producten en vaardigheden op de kunst- en arbeidsmarkt aan te bieden om daarmee een inkomen te verwerven. De vrij forse verhogingen van de deelnemersbijdragen van de Vrije Academie vormen voor de doelgroep van beroepskunstenaars in de bijstand een te grote financiële drempel om gebruik te maken van de werkplaats en de cursussen van de Vrije Academie. Het ligt zeer in de lijn en de doelstelling van de Vrije Academie om voor deze specifieke doelgroep programma's en cursussen te ontwikkelen. Kunstenaars die straks op de WIK zijn aangewezen zouden zonder betaling van deze programma's gebruik moeten kunnen maken. Dat zou mogelijk zijn door aan de Vrije Academie de kosten per deelnemer als subsidie beschikbaar te stellen. Wij zullen de Vrije Academie vragen programma's en cursussen voor deze doelgroep te ontwikkelen in overleg met Stroom en de Grafische Werkplaats en in samenhang met de alternatieve maatregelen voor de AOP. Hiervoor zullen wij een bedrag van f 200.000,- uit de OCW-bijdrage reserveren. Op basis van een uitgewerkt plan zullen wij voorstellen doen over de eventuele toekenning van dit bedrag aan de Vrije Academie.

De werkplaatsen van de Vrije Academie met hun outillage bieden de Haagse beeldende kunstenaars een goede gemeenschappelijke ateliervoorziening, die een goed en betaalbaar alternatief vormt voor een eigen atelier. Wij menen dat met nieuwe programma's deze werkplaatsen intensiever en door meer kunstenaars gebruikt kunnen worden.

Voorstel:

Wij stellen u voor het basissubsidie aan de Vrije Academie te continueren.

Voorts stellen wij u voor een bedrag van f 200.000,00 uit de OCW-bijdrage te reserveren ter financiering van in het kader van de WIK te ontwikkelen programma's en cursussen voor kunstenaars met een bijstandsuitkering.

Budget 1996: 356.000

Budget 1997: 360.000 + 200.000 (OCW-bijdrage)

5.35.5 Grafische Werkplaats

Advies:

De adviescommissie is van mening dat het beleidsplan inhoudelijk weinig voorstelt. De commissie suggereert dat door middel van samenwerkingsverbanden, zoals bijvoorbeeld met de Vrije Academie, het mogelijk is om de taken in de toekomst voort te kunnen zetten.

De commissie adviseert het subsidie met ingang van 1997 te beëindigen.

Reactie:

Evenals de Vrije Academie is de Grafische Werkplaats een gemeenschappelijke ateliervoorziening voor kunstenaars, maar in het bijzonder gericht op grafische technieken. In beginsel is hier sprake van een goed en intensief gebruik van gemeentelijke atelierruimte door een grote groep kunstenaars (ca 80). De Grafische Werkplaats ontvangt f 60.000,- exploitatiesubsidie en een bijdrage van f 15.000,- uit de OCW-bijdrage voor honoraria van begeleiders.

Wij onderschrijven de suggestie van de adviescommissie dat de Grafische Werkplaats samenwerkingsafspraken zou kunnen maken met de Vrije Academie. Met name de deelnemerstarieven kunnen meer in overeenstemming worden gebracht met die van andere instellingen zoals de Vrije Academie.

Wij menen dat de werkplaatsfunctie die de Grafische Werkplaats voor een grote groep beeldend kunstenaars vervult ook in de toekomst ondersteuning verdient en een instrument voor flankerend beleid kan zijn voor kunstenaars in de WIK.

Voorstel:

Om genoemde reden stellen wij u voor het advies van de adviescommissie tot subsidiebeëindiging niet te volgen. Wel dient de Grafische Werkplaats de inkomsten uit deelnemersbijdragen te verhogen. Wij stellen voor het structurele gemeentelijk subsidie met f 30.000,- te verlagen waarmee het subsidie wordt beperkt tot een bijdrage in de huisvestingslasten van f 30.000,- en f 15.000,- voor begeleiders-honoraria uit de OCW-bijdrage.

Voorts stellen wij u voor de Grafische Werkplaats te vragen om in overleg met de Vrije Academie en Stroom eveneens een regeling te ontwikkelen die deelname aan de Grafische Werkplaats mogelijk maakt voor de doelgroep van beroeps kunstenaars die in aanmerking komen voor flankerend beleid bij de WIK.

Wij stellen u voor, voor dat doel een bedrag van f 30.000,- uit de OCW-bijdrage te reserveren. Aan de hand van een door de Grafische Werkplaats te leveren voorstel zullen wij een definitief besluit over toekenning nemen.

Budget 1996: 60.000 + 15.000 (OCW-bijdrage)

Budget 1997: 31.000 + 45.000 (OCW-bijdrage).

Bovengenoemde uitgangspunten resulteren in de herverdeling van de OCW-bijdrage aan de instellingen Stroom HCBK, Artoteek, Vrije Academie en Grafische Werkplaats:

	OCW 1996	Gemeente 1996	OCW 1997	Gemeente 1997
Stroom	2.568.000⁴	1.267.000	2.148.000	1.211.000⁵
Ateliers		200.000		200.000
Fonds kunstopdrachten		800.000		600.000
AOP / vervangende maatregelen	850.000		850.000	
overige activiteiten	1.172.000		1.180.000	
aankopen t.b.v. Artoteek	428.000			
aankopen HGM Stadscollectie	100.000		100.000	
trend OCW-bijdrage	18.000		18.000	
Artoteek	410.000		600.000	
aankopen/huur kunstwerken	410.000		500.000	
educatie/spreiding/verkoopbevordering			100.000	
Vrije Academie		356.000	200.000	360.000
exploitatiesubsidie		356.000		360.000
programma flankerend beleid			200.000	
Grafische Werkplaats	15.000	60.000	45.000	31.000
exploitatiesubsidie		60.000		31.000
begeleiders	15.000		15.000	
programma flankerend beleid			30.000	
Vormgeving	50.000		50.000	
	3.043.000	2.683.000	3.043.000	2.402.000

5.36 Uitpost Haaglanden

Advies:

De adviescommissie is niet positief over de Uitpost. De commissie hecht waarde aan de marketingactiviteiten en ziet deze het liefst geïntegreerd met de Stichting Promotie Den Haag. De commissie adviseert om dat laatste model uit te voeren en daartoe een bedrag van f 143.000,00 over te hevelen naar de SPDH. Het vrijvallende bedrag ad f 300.000,00 adviseert de commissie elders binnen de sector in te zetten.

⁴De vetgedrukte bedragen zijn totaalbedragen

⁵Op basis Raadsbesluit inzake Winternota 1996 wordt het subsidie met ingang van 1998 met f 255.000,00 verlaagd.

Reactie:

Gedurende de periode dat de adviescommissie zijn werk verrichtte was de Uitpost-organisatie aan een aantal veranderingen onderhevig. Uiteindelijk heeft dit geresulteerd in een overeenstemming tussen de Uitpost en de theaters, waarbij de laatste via een achtergestelde lening een bijdrage leverden aan het voortbestaan van de Uitpost. Voorts is de Uitpost in het begin van het jaar van directie gewisseld. De nieuwe directeur heeft op verzoek van het bestuur een herzien beleidsplan geschreven.

Als laatste element noemen wij in dit verband de uitwerking van de door KPMG opgestelde Ontwikkelingsstrategie Cultuur en Toerisme. Eén van de adviezen van KPMG is om de Uitpost Haaglanden te integreren met de Stichting Promotie Den Haag (SPDH) en Theater Plus.

Zoals wij reeds in § 4.2 en 4.3 hebben aangegeven, hechten wij groot belang aan een versterking van de marketing voor de kunst en cultuur in Den Haag. Wij zijn van mening dat dit het beste kan geschieden op de wijze zoals door KPMG geadviseerd. Wij hebben dan ook met instemming kennis genomen van het feit dat zeer recent de Stichting Promotie Den Haag en de Uitpost Haaglanden, gesteund door de theaters en de musea, overeenstemming hebben bereikt over deze integratie.

De economische factor van cultuur brengt ons ertoe om de samenwerking SPDH en Uitpost -'Cultuurstad Den Haag'- de komende jaren mede vanuit de sector Economie en Marketing (DSO) financieel te ondersteunen. Wij zijn verheugd dat ook het ministerie van Economische Zaken daartoe bereid is en zich voor een periode van 3 jaar wil verbinden om 'Cultuurstad Den Haag' mogelijk te maken.

Voorstel:

Op grond van bovenstaande overwegingen stellen wij u voor het advies van de adviescommissie niet over te nemen maar het huidig subsidie aan de Uitpost Haaglanden te handhaven.

Voorts stellen wij u voor het subsidie ad f 11.000 voor het Haags Uit Festival naar de Uitpost over te hevelen (§ 5.14).

Budget 1996: 443.000

Budget 1997: 458.000

5.37 World Wide Video Centre

Advies:

De adviescommissie is van mening dat het World Wide Video Centre gezien moet worden als een nationale instelling met de bijbehorende verantwoordelijkheid voor het rijk voor de financiering.

De adviescommissie is van mening dat de gemeentelijke bijdrage zich moet beperken tot de huisvestingslasten en een bijdrage tbv het World Wide Video Festival.

Reactie:

De gemeente heeft bij de behandeling van de Winternota 1995 besloten alleen nog het World Wide Video Festival en een deel van de huisvestingslasten te willen financieren. Voor het overige is besloten, het centrum voor financiering door het rijk voor te dragen. Inmiddels is bekend geworden dat de Amsterdamse Kunstraad geadviseerd heeft aan B&W Amsterdam, voor het videofestival f 173.000,00 per jaar uit te trekken.

Wij zetten vraagtekens bij de huisvesting van het kantoor van het WWVC in de relatief dure vestiging in het Spuicentrum. In de door ons voorgestane constellatie is het denkbaar of zelfs wenselijk, dat kantoorruimte door het WWVC elders wordt betrokken.

Dit biedt voorts uitzicht om binnen het Spuicentrum een aantal verhuisbewegingen mogelijk te maken

bijvoorbeeld een expositieruimte van Stroom op straatniveau en een uitbreiding van het Haags Filmhuis met een vierde zaal.

Voorstel:

Wij stellen u conform de huidige beleidslijn en de lijn van de adviescommissie voor het subsidie aan het WWVC te beperken tot een bijdrage aan het festival en een deel van de huisvestingslasten.

Indien de rijksoverheid besluit een structureel subsidie aan het WWVC niet te verlenen, dan stellen wij voor dat het WWVC een andere, kleinere huisvesting betreft zodat ruimte ontstaat voor Stroom/hcbk en het Haags Filmhuis.

Indien het festival verhuist naar Amsterdam, dan stellen wij u voor het subsidie aan het WWVC volledig te beëindigen.

Budget 1996: 100.000 (excl. huisvesting)

Budget 1997: 100.000 (excl. huisvesting)

5.38 Koorenhuis

Advies:

In Den Haag heeft het Koorenhuis in de loop der jaren de naam van een deskundig instituut opgebouwd.

De adviescommissie noemt het Koorenhuis het beste instituut van Nederland op het gebied van de kunstzinnige vorming. De adviescommissie vindt het begrijpelijk dat veel instellingen zeggen met het Koorenhuis samen te werken of te willen samenwerken maar waarschuwt voor een verbroekeling van het werk van het Koorenhuis.

De adviescommissie is van mening dat het werkterrein van het Koorenhuis ook naar het voortgezet onderwijs moeten worden uitgebreid.

Reactie:

Het oordeel over het Koorenhuis sterkt ons in de overtuiging dat wij met het beleid op het gebied van de kunsteducatie op de goede weg zitten. Het Koorenhuis speelt daarin naar onze opvatting een cruciale rol.

Wij zijn het in beginsel eens met de opvatting over de uitbreiding van de activiteiten naar het voortgezet onderwijs. Gelet op de huidige financiële omstandigheden zal de financiering van die activiteit echter geen gemakkelijke opgave zijn. Wij hopen toch dat uit het ondernemingsplan zal blijken dat een en ander op termijn mogelijk zal worden.

Voorstel:

Onder verwijzing naar ons standpunt inzake de gemeentelijke kunstinstellingen, waar het gaat om financiële stabilisatie (§ 5.0), stellen wij u voor het budget voor het Koorenhuis op het huidige niveau te handhaven.

Budget 1996: 10.198.000

Budget 1997: 10.153.000

Het verschil van 1996 op 1997 wordt o.a. veroorzaakt door de volgende factoren: algemene trendontwikkelingen, doorwerking van raadsvoorstel 48, verdeling VUT-gelden, trend i.v.m. het LOGA - akkoord, algemene taakstellingen uit de Winternota 1996 en verdeling fusietaakstelling OCW en concernbijdrage voor 1996.

5.39 Haagsch Pop Centrum

Advies:

De adviescommissie benadrukt dat de kerntaak van de stichting -het beheer van oefenruimten voor popgroepen - een nuttige taak is. Randactiviteiten als het Plein-festival hebben in de huidige vorm naar het oordeel van de adviescommissie geen prioriteit.

Reactie:

Wij onderschrijven het oordeel over het centrum.

De opvatting over het Plein-festival zullen wij onder de aandacht van het Haags Popoverleg brengen.

Voorstel:

Wij stellen u voor het subsidie op het huidig niveau te handhaven.

Budget 1996: 47.000

Budget 1997: 48.000

5.40 Holland Dance Festival

Advies:

De adviescommissie is lovend over de artistiek-inhoudelijke ontwikkelingen en plannen van het HDF. De adviescommissie meent echter dat het HDF de nodige inspanningen zou moeten/kunnen plegen om de publieke belangstelling op het bijbehorende niveau te krijgen.

Reactie:

Wij zijn met de adviescommissie van mening dat met het Holland Dance Festival en het Festival Cadance, als alternerende reeks, Den Haag nationaal en internationaal gezien goed op de kaart staat. Over de publieke belangstelling merken wij op dat het laatste festival weer een stijging van de publieksaantallen te zien heeft gegeven.

Voorstel:

Wij stellen u voor het subsidie op het huidig niveau te handhaven.

Budget 1996: 350.000 (700.000 per editie)

Budget 1997: 350.000

Onze inzet is erop gericht de rijksoverheid ervan te overtuigen hun aandeel in het subsidie in de komende planperiode te continueren.

5.41 Haags Historisch Museum

Advies:

De adviescommissie maakt een begin van een vergelijking met het functioneren van andere historische musea, met name in Amsterdam. De commissie geeft tegelijkertijd aan dat de beschikbare budgetten van de musea onvergelijkbaar zijn.

Volgens de adviescommissie lijken met de overgang van De Gevangenpoort naar het HHM, de mogelijkheden voor publiekswerving vergroot. De adviescommissie is van oordeel dat de samenwerking met het Volksbuurtmuseum, het Gemeentearchief en de Scheveningse musea een structureel karakter dient te krijgen.

Reactie:

Ten aanzien van de samenwerking met andere Haagse, historische musea merken wij het volgende op. Het Volksbuurtmuseum zit midden in een veranderingsproces waarbij het accent in de toekomst minder op de museale taken zal komen te liggen.

De Scheveningse musea werken aan plannen om tot een nieuw Schevenings museum te komen dat interessant en aantrekkelijk is voor een breed publiek.

De gedachte van samenwerking met het Haags Gemeentearchief onderschrijven wij. In de praktijk wordt deze samenwerking in toenemende mate door de instellingen in de praktijk gebracht.

Voorstel:

Wij stellen u voor, onder verwijzing naar § 5.0, het budget voor het HHM ongewijzigd te laten.

Budget 1996: 1.080.000

Budget 1997: 1.060.000

Het verschil van 1996 op 1997 wordt o.a. veroorzaakt door de volgende factoren: algemene trendontwikkelingen, doorwerking van raadsvoorstel 48, verdeling VUT-gelden, trend i.v.m. het LOGA - akkoord, algemene taakstellingen uit de Winternota 1996 en verdeling fusietaakstelling OCW en concernbijdrage voor 1996.

5.42 Korzo

Advies:

Het beleidsplan van Korzo wordt door de adviescommissie gunstig beoordeeld.

Naar de mening van de commissie doet Korzo op het gebied van eigentijdse muziek en dans en samenwerking tussen componisten en choreografen belangrijk werk. Naar de mening van de adviescommissie heeft Korzo een te weinig publieksvriendelijk imago en zal het management de eerste prioriteit moeten geven aan het aan de man brengen van zijn produkt.

Reactie:

Met de adviescommissie zijn wij van mening dat Korzo een helder en coherent artistiek beleid heeft ontwikkeld: reguliere programmering moderne dans, Cadance (tweejaarlijks festival moderne dans), nieuwe muziek en niet-westerse muziek. Daarnaast heeft de afgelopen jaren binnen Korzo het zogenaamde produktiehuis voor de dans vorm gekregen. Deze taak wordt door het ministerie van OCW gesubsidieerd.

Met de adviescommissie zijn wij voorts van mening dat Korzo inspanningen moet plegen om het publieksbereik voor zijn activiteiten te vergroten. Wij verwachten dat de vernieuwde Uitpost en de integratie met de SPDH ook voor instellingen zoals Korzo zijn vruchten kan afwerpen.

Voorstel:

Wij stellen u voor het advies van de adviescommissie over te nemen en de bijdrage aan Korzo t.b.v. de exploitatie van het theater, de programmering en t.b.v. het Cadance festival te continueren.

Budget 1996: 604.000 + 64.000 (nieuwe muziek) + 75.000 (Cadance)

Budget 1997: 610.000 + 59.000 (nieuwe muziek) + 75.000 (Cadance)

Budget Programmering: 225.000

Onze inzet is erop gericht het rijk ervan te overtuigen de verantwoordelijkheid voor het produktiehuis te blijven dragen, daar waar de gemeente zich verantwoordelijk acht voor de exploitatie van het theater.

5.43 Het Nationale Toneel

Advies:

De adviescommissie heeft de opvatting dat de overgang naar de tweehoofdige artistieke leiding het Nationale Toneel bepaald geen kwaad heeft gedaan. De adviescommissie deelt een pluim uit voor het educatieve werk van het Nationale Toneel.

De adviescommissie suggereert voorts een integratie van de Koninklijke Schouwburg en het Nationale Toneel te overwegen.

Reactie:

Ten aanzien van de integratie met de Koninklijke Schouwburg merken wij het volgende op.

Op dit moment is de positie van de KS volop in beweging. De restauratie van de KS zal in de komende planperiode worden gerealiseerd. Voorts is voor de KS ook het proces van verzelfstandiging en de bijbehorende opstelling van een ondernemingsplan aan de orde. In dit stadium achten wij het niet wenselijk de genoemde processen te belasten met een integratie van de Koninklijke Schouwburg en het Nationale Toneel.

Voorstel:

Wij stellen u voor het subsidie voor het Nationale Toneel op het huidig niveau te handhaven.

Budget 1996: 5.150.000

Budget 1997: 5.202.000 (het verschil wordt veroorzaakt door trendaanpassing)

Onze inzet is erop gericht de rijksoverheid ervan te overtuigen het huidig aandeel in de subsidie in de komende planperiode te continueren.

5.44 North Sea Jazz Festival

Advies:

De adviescommissie is van mening dat het North Sea Jazz Festival een belangrijke economische waarde heeft voor de stad Den Haag. Vanuit kunstzinnige maatstaven vindt de adviescommissie het festival niet interessant.

Reactie:

Wij delen de opvatting van de commissie over de economische betekenis van het festival.

Wij menen echter dat er vanuit kunstbeleid gezien nog steeds voldoende redenen zijn om dit voor Den Haag belangrijke festival financieel te ondersteunen. Het grootschalige karakter doet daar naar onze mening niets aan af.

Voorstel:

Conform raadsbesluit 68 d.d. 5 maart 1996 handhaven wij het huidige subsidie.

Budget 1996: 375.000

Budget 1997: 375.000

5.45 Haags Orgel Kontakt

Advies:

Iedere ambitie ontbreekt naar de mening van de adviescommissie en adviseert derhalve geen prioriteit meer te verlenen aan het HOK.

Reactie:

Wij hebben geen andere argumenten en stellen daarom voor het advies van de commissie over te nemen.

Voorstel:

Wij stellen u voor het structureel subsidie aan het HOK te beëindigen. Wij voegen daaraan toe dat activiteiten van het HOK in beginsel in de toekomst mogelijk blijven door bijdragen uit het beschikbare budget voor culturele projecten.

Budget 1996: 20.000

Budget 1997: 0

5.46 Internationale Affiche Galerij

Advies:

De adviescommissie noemt het plan voor een affichegalerij een aardig en origineel idee. Het plan heeft naast een culturele ook een economische, promotionele en toeristische waarde. Het is naar de mening van de adviescommissie geen basisvoorziening en verdient derhalve geen prioriteit.

Reactie:

Wij ondersteunen het initiatief om in het zogenaamde Souterrain een Affiche Galerij te realiseren. Binnen het project tramtunnel worden de voorwaarden geschapen waaronder de Internationale Affiche Galerij mogelijk is. Wij handhaven ons eerdere standpunt dat onze budgettaire situatie het niet toelaat in de exploitatie bij te dragen.

Bijdragen voor inrichting en exploitatie zullen overeenkomstig de plannen van de initiatiefgroep van derden moeten worden verkregen. Gelet op het aantrekkelijke karakter van de plannen menen dat wij dat de stichting een goede kans van slagen heeft.

Voorstel:

Wij stellen u voor de Internationale Affiche Galerij niet in aanmerking te laten komen voor een structureel subsidie.

Budget 1996: 0

Budget 1997: 0

5.47 AT&T Danstheater

Advies:

De adviescommissie ziet het AT&T Danstheater mede als ideaal opera-podium en adviseert daarom een programmeringsbijdrage ten behoeve van opera's te verlenen.

Reactie:

Met de kanttekening, dat de dans de primaire activiteit is en blijft van dit theater, zijn we het met voorgestelde programmeringsbeleid t.a.v. opera van de adviescommissie eens.

Voorstel:

Wij stellen u voor het advies van de adviescommissie over te nemen en een programmeringsbudget t.b.v. opera's ad f 225.000,00 toe te kennen.

Budget programmering: 225.000

5.48 Koninklijke Schouwburg

Advies:

De adviescommissie signaleert een ontwikkeling - door haar aangeduid als weinig verheugend - waarbij binnen de programmering van de schouwburg meer en meer het accent komt te liggen op amusement. De adviescommissie meent voorts dat verjonging van het publiek krachtig gestimuleerd zou moeten worden.

Reactie:

Wij constateren eveneens deze accentverschuiving, maar taxeren deze niet als negatief.

De Koninklijke Schouwburg is en blijft het huistheater van het Nationale Toneel. De artistieke leiding van dit gezelschap heeft meerdere malen in het openbaar zijn liefde voor de Koninklijke Schouwburg betuigd.

Dat neemt niet weg dat binnen de programmering een verbreding is aangebracht waarbij ons inziens niet onvermeld mag blijven de consequente aandacht voor Franstalig toneel. Wij gaan er vanuit dat de Koninklijke Schouwburg in de toekomst een verantwoorde balans weet te vinden tussen de toneelprogrammering en het amusementsaanbod.

Voorstel:

Onder verwijzing naar het gestelde in § 5.0 ten aanzien van de gemeentelijke sectoren stellen wij u voor het budget op het huidig niveau te handhaven.

Voorts stellen wij u voor een programmeringsbudget conform het advies van de commissie toe te kennen.

Budget 1996: 3.901.000

Budget 1997: 4.077.000

Programmeringsbudget:

1997: -

1998: 54.000

Het verschil van 1996 op 1997 wordt o.a. veroorzaakt door de volgende factoren: algemene trendontwikkelingen, doorwerking van raadsvoorstel 48, verdeling VUT-gelden, trend i.v.m. het LOGA - akkoord, algemene taakstellingen uit de Winternota 1996 en verdeling fusietaakstelling OCW en concernbijdrage voor 1996.

5.49 Nederlands Dans Theater

Advies:

De adviescommissie noemt het NDT een gezelschap van artistiek topniveau en onbetwist toonaangevend in de internationale danswereld.

Reactie:

Wij onderschrijven van harte het oordeel over het Nederlands Dans Theater. Wij delen de zorgen over de financiële omstandigheden van het gezelschap op dit moment.

Voorstel:

Gelet op het belang van het Nederlands Dans Theater stellen wij u voor het subsidie aan het Nederlands Dans Theater te verhogen. Een en ander is afhankelijk van het voorstel van de Staatssecretaris voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. Het gemeentelijk aandeel in de verhoging wordt vooralsnog geraamd op 270.000,00.

Budget 1996: 3.023.000

Budget 1997: 3.323.000

5.50 Geschiedkundige vereniging Die Haghe

Advies:

Het advies luidt kortweg het subsidie aan de geschiedkundige vereniging Die Haghe op te heffen.

Reactie:

Wij hechten met de gemeenteraad waarde aan de regelmatige uitgave van het Geschiedkundig Jaarboek.

Voorstel:

Om die reden stellen wij u voor het subsidie op het huidig niveau te handhaven.

Budget 1996: 5.000

Budget 1997: 5.000

5.51 Kunst in de Openbare Ruimte

Advies:

De adviescommissie is niet overtuigd van het nut van dit initiatief. Dit in relatie tot de taken van Stroom/hcbk.

Reactie:

Wij menen met Stroom/hcbk de aangewezen instelling te hebben die het beleid op het gebied van kunst in de openbare ruimte vormgeeft en uitvoert.

Wij zijn van mening dat de stichting Kunst in de Openbare Ruimte zich met voorstellen moet wenden tot Stroom/hcbk. Deze beoordeelt de plannen vervolgens.

Voorstel:

Om die reden stellen wij u voor het advies de adviescommissie op te volgen en het subsidie aan de stichting af te wijzen.

Budget 1996: 0

Budget 1997: 0

5.52 Vrije Academie

zie par. 5.35

5.53 Museon

Advies:

De adviescommissie meent dat de ondersteuning van het Museon, vanwege het feit dat de collectie berust op educatie, een verantwoordelijkheid zou moeten zijn van de sector onderwijs.

De commissie suggereert voorts om de mogelijkheden van landelijke ondersteuning voor het Museon te bezien.

Reactie:

Gelet op het feit dat dit plan het beleid omvat op het terrein van kunst en cultuur, menen wij dat een overheveling niet aan de orde is. Naar ons oordeel houdt het Museon zich bezig met cultuur in brede zin en past derhalve uitstekend in de sector Kunst en Cultuur.

De suggestie voor onderzoek naar landelijke steun nemen wij over. De realiteit gebiedt te zeggen dat een structurele bijdrage van de landelijke overheid niet op korte termijn te realiseren zal zijn. Wel lijkt het ons de moeite waard om de leiding van het Museon te vragen voor bepaalde projecten de mogelijkheden voor landelijke steun te onderzoeken.

Voorstel:

Onder verwijzing naar ons standpunt inzake de sectoren binnen DKC (§ 5.0) stellen wij u voor het budget voor het Museon op het huidig niveau te handhaven.

Budget 1996: 10.752.000

Budget 1997: 10.702.000

Het verschil van 1996 op 1997 wordt o.a. veroorzaakt door de volgende factoren: algemene trendontwikkelingen, doorwerking van raadsvoorstel 48, verdeling VUT-gelden, trend i.v.m. het LOGA - akkoord, algemene taakstellingen uit de Winternota 1996 en verdeling fusietaakstelling OCW en concernbijdrage voor 1996.

5.54 Briza

Advies:

De commissie heeft geen vertrouwen in de artistieke potentie van de leiding. Omdat de commissie geen meerwaarde ziet in dit initiatief wordt de subsidieaanvraag van een negatief advies voorzien.

Reactie:

Gelet op het oordeel van de adviescommissie en gelet op de verwickelingen op dit moment rond Briza menen wij dat steun aan dit initiatief niet verantwoord is.

Voorstel:

Wij stellen u voor niet over te gaan tot het verlenen van een structureel subsidie.

Budget 1996: 0

Budget 1997: 0

5.55 Jazz Concerten Den Haag

Advies:

De adviescommissie is positief over de situering van de jazz in de Dr. Anton Philipszaal. De commissie meent met de onderbrenging bij deze muziekzaal het budget met 16.000 gulden terug te kunnen

brengen.

Reactie:

Met de adviescommissie zijn wij van mening dat de jazz in de Philipszaal uitstekend gedijt. Wij achten het verantwoord in de lijn van de adviescommissie het subsidie direct toe te kennen aan de Dr. Anton Philipszaal. Wij gaan accoord met een korting van f 16.000,00 op het budget jazz-programmering.

Voorstel:

Wij stellen u voor het subsidie voor jazz-programmering toe te kennen aan de Dr. Anton Philipszaal en het budget vast te stellen op f 100.000,00.

Budget 1996: 116.000

Budget 1997: 100.000

6. Financiële paragraaf

De financiële wijzigingen die de adviescommissie voorstelde beliepen in totaal een bedrag van f 1.342.000,00.

Op grond van onze brede bestuurlijke afweging stellen wij u samenvattend voor de volgende wijzigingen door te voeren:

Uitgaven:

Crossing Border Festival	+ 200.000
Theater aan het Spui	+ 100.000
Stella Den Haag	+ 10.000
Nederlands Dans Theater	+ 270.000
Rabarber	+ <u>25.000</u>
totaal	+ 605.000

Van de door de adviescommissie gesuggereerde dekkingsbedragen nemen wij de volgende over:

Dekking:

Grafische Werkplaats	- 30.000
SLAG	- 8.000
Adama Zijlstra	- 10.000 (1998)
Djazzex	- 141.000 (saldo 341.000 minus 200.000)
Haags Orgel Kontakt	- 20.000
Jazz concerten	- <u>16.000</u>
totaal	- 225.000

Hieruit volgt dat er nog een te dekken bedrag resteert van f 380.000,00 (605.000 - 225.000) waarvoor binnen de begroting van de DKC dekking gevonden moet worden. Uit een recent onderzoek van de gemeentelijke Accountantsdienst is gebleken dat er nog een bedrag aan trend uit voorgaande jaren beschikbaar is op de begroting van DKC. Wij stellen voor dit bedrag ad f 400.000,00 niet te versnipperen over alle gesubsidieerde instellingen, maar te benutten ter dekking van het eerder genoemde bedrag van f 380.000,00. Op die manier wordt het bedrag efficiënt ingezet door het specifiek toe te delen aan een aantal prioriteiten uit dit Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur en dient het tevens ter oplossing van een aantal knelpunten.

Gelet op het eenstemmige advies van de Commissie voor Cultuur stellen wij u voor het volgende besluit te nemen:

De Raad van de gemeente Den Haag,

Gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders,

Besluit,

- I De beleidsuitgangspunten, zoals geformuleerd door de adviescommissie, te aanvaarden als uitgangspunten voor het gemeentelijk kunst- en cultuurbeleid voor de periode 1997 t/m 2000:

- II Ter financiële regeling met ingang van 1997 te verhogen van de uitgaven:
 - a. Stichting Other World Productions (begr.post 540.9.01) met f 200.000,00 ten behoeve van de jaarlijkse organisatie van het Crossing Border Festival;
 - b. Theater aan het Spui (begr.post 540.4.04) met f 100.000,00;
 - c. Stella Den Haag (begr.post 540.4.04) met f 10.000,00;
 - d. Het Nederlands Dans Theater (begr.post 540.4.06) met f 270.000,00;
 - e. Rabarber (begr.post 540.4.04) met f 25.000,00.

- III Ter financiële regeling met ingang van 1997 te verlagen van de uitgaven:
 - a. De Grafische Werkplaats (begr.post 540.1.06) met f 30.000,00;
 - b. S.L.A.G. (begr.post 540.5.04) met f 8.000,00;
 - c. Djazzex (begr.post 540.4.07) met f 341.000,00;
 - d. Haags Orgel Kontakt (begr.post 540.3.03) met f 20.000,00;
 - e. Stichting Jazz aan het Spui (begr.post 540.3.04) met f 16.000,00.

- IV Ter financiële regeling met ingang van 1998 te verlagen van de uitgaven:
 - a. Scheveningen Muziek Concours met f 10.000,00.

- V Ter financiële regeling de gereserveerde compensatie voor loon- en prijsontwikkelingen van het jaar 1994 ad f 380.000,00 ter dekking van in besluit II genoemde verhogingen van de uitgaven in te zetten;

- VI aan burgemeester en wethouders op te dragen zorg te dragen voor een zorgvuldige afwikkeling van de onder III genoemde subsidierelaties.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van

De secretaris,

De voorzitter,

Burgemeester en Wethouders van Den Haag,

de secretaris,

de burgemeester,

S. KOLTHEK

A.J.E. HAVERMANS